

รายการอ้างอิง

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แนวทางการจัดการศึกษาในอนาคต. โครงการ
ทบทวนแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520, พฤศจิกายน 2532.

_____. แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535. กรุงเทพฯ : บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป จำกัด,
2535.

_____. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ.2535 - 2539). มกราคม 2535.

_____. รายงานการสัมมนาเรื่อง การพัฒนาการศึกษาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและแนวโน้ม
อนาคต. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล, สิงหาคม 2535.

_____. เอกสารประกอบโครงการสัมมนาเรื่อง การพัฒนาการศึกษาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีใน
อนาคต. 13-14 สิงหาคม 2535.

_____. อุดมศึกษาในอนาคต : บทบาทที่ควรปรับเปลี่ยน. วารสารการศึกษาแห่งชาติ, (ธันวาคม
2536 - มกราคม 2537): 1-88.

_____. รายงานผลการสัมมนาเรื่อง แนวทางการพัฒนาอุดมศึกษาในอนาคต : ข้อค้นพบจากการ
ประเมินผล. วันที่ 16-17 ธันวาคม 2536, ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จังหวัดนครราชสีมา,
กุมภาพันธ์ 2537.

_____. สรุปสาระสำคัญจากการประเมินผลแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-
2534) ระดับอุดมศึกษา. เมษายน 2537.

คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ยูไนเต็ดโปรดักชั่น, 2535.

คุณวุฒิ คนฉลาด และคณะ. รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาเกี่ยวกับบุคลากรในระบบอุดมศึกษา :
กระบวนการเข้าทำงาน การพัฒนาบุคลากร การโยกย้ายและเปลี่ยนงาน ประโยชน์จาก
การวิจัย และบริการด้านอื่น ๆ. เสนอต่อ ทบวงมหาวิทยาลัย, กันยายน 2533.

จุมพล พูลภัทรชีวิน. การวิจัยอนาคต. วารสารวิธีวิทยาการวิจัย 1 (มกราคม-เมษายน) 2529.

จุมพล หนิมพานิช และคณะ. ความเป็นอิสระทางวิชาการและวิชาชีพในอุดมศึกษา.
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา, 2533.

จรวพร ธรนินทร์ และคณะ. รายงานการวิจัยเรื่อง แนวโน้มตลาดแรงงานของวิทยาลัยพลศึกษา
ปี 2540. 2531.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะครุศาสตร์. ทิศทางการพัฒนาคณะครุศาสตร์ ระยะ 15 ปี ในช่วงแผน
พัฒนาฯ ระยะที่ 8-10 (พ.ศ.2540-2554). กรุงเทพฯ : บริษัทบพิชการพิมพ์, 2537.

____. โครงการสัมมนาเรื่อง มหาวิทยาลัยของรัฐเพื่อมวลชน. ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์,
25 ธันวาคม 2537.

____. โครงสร้างและระบบบริหารมหาวิทยาลัย. สารคณาจารย์, ปีที่ 24 ฉบับที่ 4 (มิถุนายน 2538) :
5-8.

____. รายงานการประชุมวิชาการเรื่อง ศาสตร์อุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาสถาบัน. จัดทำโดยภาควิชา
วิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์, กรกฎาคม 2530.

ชาติรี ศรีไพพรรณ. บทบาทของภาครัฐในการวิจัยและพัฒนา. เอกสารประกอบการประชุมสัมมนา
ทางวิชาการระดับชาติเรื่อง การอุดมศึกษาไทยใน 10 ปีข้างหน้า. ณ มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีสุรนารี, กรกฎาคม 2537

ชาญชัย พิพัฒน์สันติกุล. สภาพของเทคโนโลยี การศึกษาไทยในปี พ.ศ.2550 ตามความคาดการณ์
ของนักเทคโนโลยีการศึกษา. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย, 2530.

ชัยอนันต์ สมุทวณิช. โลกานุวัตร์กับอนาคตของประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ผู้จัดการ,
พฤศจิกายน 2537.

ถวัล สนิธินุเคราะห์. กฎหมายมหาวิทยาลัย สถาบันอุดมศึกษา รัฐ เอกชน. กรุงเทพฯ : สำนัก
พิมพ์ฟิสิกส์เซ็นเตอร์, มปป.

ทรงวุฒิ สุทธอรรถ. แนวโน้มของปรัชญาการศึกษานอกระบบโรงเรียน ปีพุทธศักราช 2543
วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษานอกระบบ บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

ทองเรือน อมรัชกุล. การบริหารกิจการนิสิต : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. เอกสารการนิเทศการศึกษา
ฉบับที่ 244, หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2525.

เทคโนโลยีสุรนารี,มหาวิทยาลัย. โครงการประชุมสัมมนาทางวิชาการระดับชาติเรื่อง การอุดมศึกษา
-ไทยใน 10 ปีข้างหน้า. ณ สุรสัมมนาการ, 25-26 กรกฎาคม 2537.

เทียนชัย วงศ์ชัยสุวรรณ. โลกาวิวัฒน์ 2000 "ยุคศรีอาริยะ". กรุงเทพฯ : บริษัทพิมพ์ดี จำกัด,
ตุลาคม 2537.

ธงชัย สันติวงษ์. การวางแผนเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2532.

_____. การบริหารเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2533.

_____. กลยุทธ์และนโยบายธุรกิจ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2535.

_____. องค์การและการบริหารการศึกษา การจัดการแผนใหม่. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, พิมพ์ครั้งที่ 8, 2536.

นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์. หลักการบริหารการศึกษา. ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525

นักเรียนไทยในประเทศญี่ปุ่นในพระบรมราชูปถัมภ์, สมาคม. ในโอกาสงานสัมมนาพัฒนาไทย ณ
อาคารองค์การเยาวชนญี่ปุ่น, 26-27 กุมภาพันธ์ 2537.

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : การพิมพ์พระนคร,
2537.

บัญญัติ บรรทัดฐาน, อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คำบรรยายเรื่อง อนาคตของการอุดมศึกษาไทย. จัด
โดยสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย, ณ โรงแรมสยามซิตี, 8
พฤศจิกายน 25 37.

บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์,สถาบัน. การบริหารมหาวิทยาลัยในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : พิมพ์ที่
สาขาบล็อกและการพิมพ์, 2531.

ประกอบ คูปรัดน์. ทิศทางการอุดมศึกษาของประเทศไทยในทศวรรษหน้า. เอกสาร โรเนียว 24
มิถุนายน 2536.

ประชุม รอดประเสริฐ. นโยบายและการวางแผน : หลักการและทฤษฎี. กรุงเทพฯ : เนติกุลการ
พิมพ์, พิมพ์ครั้งที่ 4, สิงหาคม 2535.

ประโชค ชุมพล. การบริหารเชิงกลยุทธ์และนโยบายธุรกิจ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ผู้จัดการ,
กันยายน 2536.

- ปริทรรศน์ พันธบุรุษองค์ แพล. คัมภีร์การบริหารองค์กรในทศวรรษที่ 21. จากหนังสือ
Reengineering The Corporation เขียนโดย Michael Hammer และ James Champy.
กรุงเทพฯ : พิมพ์ที่ บริษัทสยามธุรกิจและการตลาด จำกัด, พฤศจิกายน 2537.
- ปภาวดี คุลยจินดา. ระบบงบประมาณ. ในเอกสารการสอนชุดวิชา การคลังและงบประมาณ สาขา
วิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2528.
- พรชูลี อาชวอำรุง. ผู้การอุดมศึกษา. ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2523.
- _____. การวิจัยทางการอุดมศึกษา. ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2528.
- _____. กลวิธีวิจัยอนาคต : กระบวนการอนาคตปริทัศน์. เอกสารประกอบการบรรยายพิเศษ
ชุดก้าวไกลไปกับวิทยาการวิจัย. ณ ศูนย์สารนิเทศ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย 1-5 สิงหาคม 2537.
- _____. กลวิธีวิจัยอนาคต : กระบวนการอนาคตปริทัศน์. วารสารวิธีวิทยาการวิจัย 6
(กรกฎาคม-ธันวาคม 2537) : 76-91.
- _____. ภาพอนาคตของโลกในศตวรรษที่ 21 . ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรกฎาคม 2537.
- พลศึกษา, กรม กระทรวงศึกษาธิการ. รายงานการวิจัยเรื่อง แนวโน้มวิทยาลัยพลศึกษาในทศวรรษ
หน้า. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2531.
- ปัญญา สาทร. หลักบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2516.
- ภัสสร ลิมานนท์ และคณะ. แนวโน้มของประชากรและจำนวนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอน
ปลาย. สำนักบริการวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- มหาวิทยาลัย, ทบวง ร่วมกับสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย. รายงานการสัมมนา
ทางวิชาการเรื่อง เทคนิคการบริหารงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผล. 5-9
สิงหาคม 2534, ณ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, พฤษภาคม 2535.

- มหาวิทยาลัย, ทบวง. สาระสำคัญจากผลการวิจัยเชิงนโยบาย. ในโครงการจัดทำแผนอุดมศึกษา
ระยะยาว (พ.ศ. 2533 - 2547) คณะกรรมการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว, กันยายน
2533.
- _____. วัตถุประสงค์ นโยบาย มาตรการ และเป้าหมายของแผนอุดมศึกษาระยะยาว (พ.ศ. 2533 -
2547). คณะกรรมการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว, กันยายน 2533.
- _____. อุดมศึกษาไทย : สู่อนาคตที่ท้าทาย. ในโครงการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว (พ.ศ.2533
- 2547).คณะกรรมการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว, กันยายน 2533.
- _____. สองทศวรรษทบวงมหาวิทยาลัย. หนังสือที่ระลึกคล้ายวันสถาปนาทบวงมหาวิทยาลัย ครบ
20 ปี . 29 กันยายน 2535.
- _____. (ร่าง) ทิศทางและนโยบายของแผนพัฒนาอุดมศึกษา ระยะที่ 8 (พ.ศ.2540-2544). เอกสาร
ประกอบการสัมมนาทางวิชาการเรื่อง กระแสอุดมศึกษาไทยในแผนฯ 8. เนื่องในวัน
สถาปนาทบวงมหาวิทยาลัย ครบ 22 ปี, กันยายน 2537.
- _____. เอกสาร โครงการสัมมนาทางวิชาการเนื่องในวันสถาปนามหาวิทยาลัย ครบ 22 ปี เรื่อง
กระแสอุดมศึกษาไทยในแผนฯ 8. ณ โรงแรมโซลทวิน, 19-30 กันยายน 2537.
- _____. เอกสาร โครงการสัมมนาทางวิชาการเนื่องในโอกาสวันคล้ายวันสถาปนาทบวงมหาวิทยาลัย
ณ โรงแรมเจ้าพระยาปาร์ค กรุงเทพฯ, 29 กันยายน 2536.
- _____. เอกสาร โครงการประชุมแบบเข้ม เรื่อง สาระของแผนอุดมศึกษาระยะยาว. ณ โรงแรมพัทยา
พาเลซ จ.ชลบุรี, 4-6 พฤศจิกายน 2531.
- วิจิตร ศรีสอ้าน. ทิศทางการพัฒนาอุดมศึกษาไทยใน 10 ปีข้างหน้า .เอกสารประกอบการประชุม
สัมมนาทางวิชาการระดับชาติเรื่อง การอุดมศึกษาไทยใน 10 ปีข้างหน้า. ณ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, กรกฎาคม 2537.
- _____. คำบรรยายพิเศษ การพัฒนาทรัพยากรบุคคลไทยสำหรับศตวรรษที่ 21. ในโอกาสงาน
สัมมนาพัฒนาไทย . สมาคมนักเรียนไทยในประเทศญี่ปุ่นในพระบรมราชูปถัมภ์,
กุมภาพันธ์ 2537.
- วิชาการ,กอง สำนักงาน ก.พ. รายงานวิจัยเรื่อง บทบาท ก.พ. ในทศวรรษหน้า. กรุงเทพฯ : โรง
พิมพ์สำนักงาน ก.พ., 2530.

วิทยากร เชียงกุล. เพื่อศตวรรษที่ 21 วิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงสังคมไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มิ่งมิตร, กันยายน 2537.

วิเทศสหการ, กรม. ความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยกับต่างประเทศ ใน 10 ปีข้างหน้า. เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาวิชาการระดับชาติเรื่อง การอุดมศึกษาไทยใน 10 ปีข้างหน้า, ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, กรกฎาคม 2537.

วันชัย ขันดี และคณะ. วิสัยทัศน์ 2020 แปลและเรียบเรียงจากหนังสือ Vision 2020. เขียนโดย Stan Davis และ Bill Davidson, กรุงเทพฯ : พิมพ์ที่ บริษัทนามมี บุ๊ค จำกัด, สิงหาคม 2537.

วรุณี โอสदारมย์. พัฒนาการอุดมศึกษาในประเทศไทย : การศึกษาวิเคราะห์เชิงนโยบายและผลพวงที่มีต่อการพัฒนาในปัจจุบันและอนาคต. เสนอต่อ ทบวงมหาวิทยาลัย, กันยายน 2533.

วุฒิชัย จ้านงศ์. พฤติกรรมองค์กร. กรุงเทพฯ : พิมพ์ที่พีระพัฒนา, 2523.

วิโรจน์ สารรัตน์. อนาคตทางการศึกษา : แนวคิด ทฤษฎีและบทวิเคราะห์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรพิพัฒน์, 2532.

ศรีรัตน์ จันทร์สมวงษ์. อนาคตภาคของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ใน พ.ศ. 2540.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาด้านจิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

สลักชัย ทรพรหมันท์ และคณะ. อนาคตภาพของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศไทย ใน 5 ปี และ 20 ปี ข้างหน้า เพื่อประกอบการจัดทำแผนหลักวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีระยะยาว. เสนอต่อ กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการพลังงาน, กันยายน 2534.

ส. ศิวรักษ์. อนาคตของไทยในสายตา ส. ศิวรักษ์. กรุงเทพฯ : พิมพ์ที่ พาสโก, 2522.

สุกัญญา ตีระวนิช และคณะ. คลื่นลูกที่สาม. แปลจากหนังสือ The Third Wave . เขียนโดย Alvin Toffler, กรุงเทพฯ : เจริญวิทย์การพิมพ์, 2536.

สุโขทัยธรรมาธิราช,มหาวิทยาลัย. เอกสารการสอนชุดวิชา หน่วยที่ 6 - 10 หลักและระบบบริหารการศึกษา. สาขาวิชาศึกษาศาสตร์, 2523.

_____. หลักและระบบบริหารการศึกษา. เอกสารประกอบการสอน ชุดวิชา หน่วยที่ 6-10 สาขาวิชาศึกษาศาสตร์, 2523.

____. ประมวลสาระชุดวิชา ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา. หน่วยที่ 5-8 , บัณฑิต-
ศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ , มปป.

สงวน สุทธิเลิศบุญ. การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บรรณกิจ, 2523.

สุเทพ อัดถากร. เอกสารประกอบการบรรยายพิเศษเรื่อง นโยบายของรัฐด้านอุดมศึกษา. เอกสาร
ประกอบการประชุมสัมมนาทางวิชาการระดับชาติเรื่อง การอุดมศึกษาไทยใน 10 ปี
ข้างหน้า. ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, กรกฎาคม 2537.

สนธิ ลิ้มทองกุล. โลกานุวัตร. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ผู้จัดการ, กรกฎาคม 2537.

เสน่ห์ จามริก. แนวทางการพัฒนาการศึกษาไทย บทวิเคราะห์เบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
หมอชาวบ้าน, มิถุนายน 2533.

ลีปนันท เกตุทัต. ทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไทยใน 10 ปี ข้างหน้า : วิสัยทัศน์ใหม่
การเพิ่มสมรรถนะไทยในสังคมโลก. เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาทางวิชาการ
ระดับชาติเรื่อง การอุดมศึกษาไทยใน 10 ปี ข้างหน้า. ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี-
สุรนารี, กรกฎาคม 2537.

สมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์. เศรษฐกิจไทยกับการขยายตัวของชุมชนเมือง. ประชาชาติธุรกิจ
(7-10 สิงหาคม 2537) : 12.

ศิริลักษณ์ คอมนันต์ และคณะ. รายงานวิจัยเรื่อง สภาพปัจจุบันของการอุดมศึกษาในประเทศไทย.
เสนอต่อ ทบวงมหาวิทยาลัย, ตุลาคม 2532.

อนันต์ บัวบาน. แนวโน้มรัฐประศาสนศาสตร์ไทยในอนาคต. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะรัฐ-
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2527.

อมร รักษาศักดิ์. ทิศทางของมหาวิทยาลัยในอนาคต. บทความประกอบการอภิปรายทางวิชาการ
เรื่อง รูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยในอนาคต. จัดโดยสภาอาจารย์ สถาบันบัณฑิต-
พัฒนบริหารศาสตร์, 20 พฤษภาคม 2537.

อรุณ รักธรรม. การพัฒนาองค์กรเพื่อการเปลี่ยนแปลง. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช,
2523.

เอกชัย ก็สุขพันธ์. หลักบริหารการศึกษาทั่วไป. ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, มีนาคม 2527.

อุทุมพร จามรมาน. การวิเคราะห์เนื้อหา. วารสารวิธีวิทยาการวิจัย. ภาควิชาวิจัยการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2(พฤษภาคม - สิงหาคม 2539),5-15.

ภาษาอังกฤษ

Achava- Amrung, C. and Buasiri, A., "Buddhist Colleges : An Innovation in Higher Education
Towards Global Peace and Understanding "*Paper Presented at The International
Conference of The International Council for Innovations in Higher Education.*
Phoenix,Arizona:December 5-9, 1993.

Achava-Amrung,C. A Proposed Model for Education in the Micro-Electronic Age" Paper
Presented at the *International Conference on Education for the World's
Children* Faculty of Education, Chulalongkorn University, Bangkok, Thailand:
October, 1992.

Baldrige, J.V. *Power and Conflict in University.* N.Y. : Wiley, 1971.

Barnard, Chester I. *Organization and Management.* Cambridge, Massachusetts : Harvard
University Press, 1969.

Coates, J.F. *Issues Management.* Mt. Airy, Md. : Lomond Publications, 1986.

Cronbach, L.J. *The Dependability of Behavioral Measurement : Theory of
Generalizability for Scores and Profiles.* New York : Wiley, 1972.

Drucker, Peter F. *The Effective Executive.* New York : Harper and Row, 1966.

Goldman, K. *International Studies.* 1978.

Griffiths, Daniel E. *Administrative Theory.* New York : Appleton-Century - Crofts, Inc. 1959.

Hearn, J.C., and Heydinger, R.B. "Scanning the University's External Environment." *Journal
of Higher Education.* 1985, 56 (4), 420-455.

Herzberg F. ,Mausner B.,and Snyderman, B. *The Motivation to Work.* New York : Wiley &
Sons, Inc., 1959.

- Hoy, W.K. and Miskel, C.G. *Educational Administration*. New York : Random House, Inc.,
Third Edition, 1992.
- Knowles, S. Asa. *The International Encyclopedia of Higher Education*. Volume 2, San
Francisco :Jossey-Bass, 1977.
- _____.*The International Encyclopedia of Higher Education*. Volume 5, San Francisco :
Jossey - Bass , 1977.
- Kotter, John P. *The Leadership Factor*. New York : The Free Press, 1988.
- Krippendorff, K. *Content Analysis*. New York: Sage, 1980.
- Lapin, J.D, "Back to the Future", *AACJC Journal*. Aug./Sept., 1992.
- _____. *External Environmental Scan and Forecast*. Cottonsville Community College,
Maryland, 1993.
- Maslow, A.H. *Motivation and Personality*, (2nd ed). New York : Harper & Row,1970.
- Massie, Joseph L. *Essentials of Management*. (2nd ed). Englewood Cliffs : Prentice Hall,
1971.
- McClelland, C.D.*The Achievement Motive*. New York : Appleton-Century-Crofts, 1953.
- Michael, Donald M. "The New Competence : Management Skills for the Future" in
Leadership and Institutional Renewal, edited by R.M. Davis. *In New Direction
for Higher Education*. No. 49, San Francisco : Jossey Bass, March 1985 : 91-104.
- Millett, John D. *Politics and Higher Education*. Alabama : The University of Alabama Press,
1974.
- Mintzberg, H. *The Nature of Managerial Work*. New York : Harper & Row, 1973.
- Morrison, J.L., Renfro, W.L., and Boucher, W.I. *Futures Research and Strategic Planning
Process : Implications for Higher Education*. Washington D.C. : Association for
the Study of Higher Education, 1984.

- Morrison, J.L., and Held, W.G. "Developing Environmental Scanning/Forecasting Systems to Augment Community College Planning" *VCCA Journal*. Spring/Summer, 1989, pp. 12-20.
- Scheel, R.L. *Introduction to the Future*. New York : ETC. Publications, 1988.
- Schwarz, B., Svedin, U., and Wittrock, B. *Methods in Future Studies: Problems and Applications*. Boulder : Westview Press, 1982.
- Shane, H.G. *Curriculum Change Toward the 21st Century*. Washington, D.C. : The National Education Association, 1977.
- _____. *The Educational Significance of the Future*. Bloomington, Indiana : Phi Delta Kappa, 1973 a.
- _____. "Looking to the Future : Reassessment of Educational Issues of the 1976's" *Phi Delta Kappa* 54 (1973b) : 326-337.
- Simon, Herbert A. *Administrative Behavior* (2nded). New York : The Free Press, 1957.
- Stover, J.G. and Gordon, T.J. Cross - Impact Analysis. In Jib Fowles, (ed.) *Handbook of Future Research*. London. Greenwood Press, 1978.
- Tellefsen, Thomas E. *Improving College Management : An Indegrated Systems Approach*. San Francisco: Jossey-Bass, 1990.
- Toffler, Alvin. *Future shock*. London, Pan Books , 1970.
- _____. *The Third Wave*. New York : William Morrow, 1980.
- Weber, Max. *The Theory of Social and Economic Organizations*. New York : The Free Press, 1966.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

(ตัวอย่าง) แบบสรุปการวิเคราะห์สาระ

(ตัวอย่าง) การอ่านวิเคราะห์ การวิเคราะห์สาระ
และการเขียนภาพเดนไดรแกรม

รายการอ้างอิง

เลขที่.....

แบบสรุปการวิเคราะห์สาระ

วันที่.....

ลงชื่อผู้ทำ.....

(ตัวอย่างที่ 1) การอ่านพีเคราะห์ การวิเคราะห์สาระ และการเขียนแผนโครงการ

(รายการอ้างอิง)

กระแสนงานเคียงคุ่มหาวทยาลัย . สยามโพสท์

(9 พฤศจิกายน 2537) : 7

เลขที่ 66

สรุปการวิเคราะห์สาระ

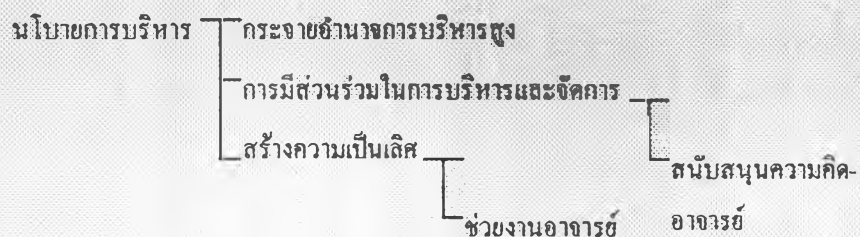
วันที่ 28 พฤศจิกายน 2537

ลงชื่อผู้ทำ ฟ้ามุ่ย เรืองเลิศบุญ

รรมว.ทบวงมหาวทยาลัย (นายแพทยักระแส ชนะวงค์) เน้นนโยบายการบริหาร

- ม. ต้องเน้นหลักการมีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการ
- มุ่งสร้างความเป็นเลิศ เพื่อแสวงหาความยุติธรรมต่อสังคม
- กระจายอำนาจในมหาวิทยาลัยมากที่สุด
- พร้อมช่วยงานอาจารย์และส่งเสริมสนับสนุนความคิดของอาจารย์

การเขียนภาพแผนโครงการ

(ตัวอย่างที่ 2) การอ่านวิเคราะห์ การวิเคราะห์สาระ และการเขียนแผนโครงกรรม
(รายการอ้างอิง)

วิจิตร ศรีสอาน. ทิศทางการพัฒนาอุดมศึกษาใน 10 ปีข้างหน้า. เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาทางวิชาการระดับชาติ เรื่อง การอุดมศึกษาไทยใน 10 ปี ข้างหน้า ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, กรกฎาคม 2537.

เลขที่ 98

แบบสรุปการวิเคราะห์สาระ

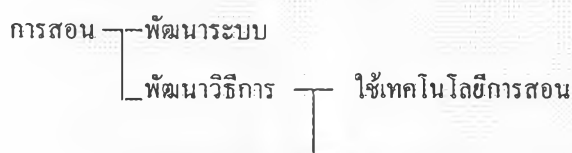
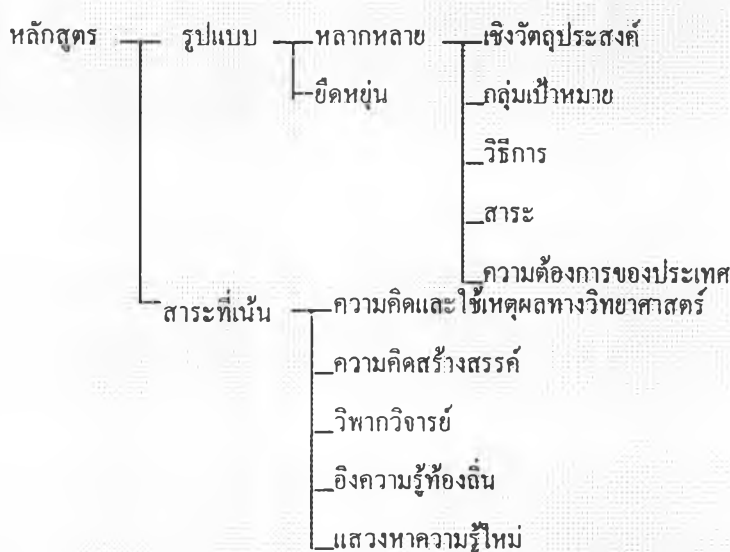
วันที่ 5 ธันวาคม 2537

ลงชื่อผู้ทำ ฟ้ามุ่ย เรืองเลิศบุญ

ทิศทางด้านหลักสูตรการสอน

- มีความยืดหยุ่น หลากหลาย ในเชิงวัตถุประสงค์ กลุ่มเป้าหมาย วิธีการ เนื้อหา และสนองความต้องการของประเทศ
- ส่งเสริมโอกาสการศึกษา พัฒนาระบบและวิธีการ ใช้เทคโนโลยีการสอน
- สาระต้องเน้น การคิดและใช้เหตุผลทางวิทยาศาสตร์ ระดับความคิดสร้างสรรค์ การวิพากวิจารณ์ อิงความรู้ท้องถิ่น แสวงหาความรู้ใหม่
- หลักสูตรรูปแบบใหม่ๆ สำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ นานาชาติ

การเขียนภาพแผนโครงกรรม

ภาคผนวก ข.

(ตัวอย่าง) การเขียนภาพ DENDROGRAM
และ การเขียนแนวโน้มที่ได้
จากกระบวนการอนาคตปริทัศน์

การเขียนภาพเดนโดแกรม (DENDROGRAM) เป็นการเสนอข้อมูลวิเคราะห์สาระประเภทหนึ่ง ตามทฤษฎีของ คริปเพนดรอฟ (Krippendorff, 1980) ซึ่งข้อมูลที่เสนอเป็นข้อมูลที่อยู่ในรูปสาระต่าง ๆ ที่ได้จากการวิเคราะห์เนื้อเรื่อง (CONTENT ANALYSIS) ของแต่ละเรื่อง ซึ่งชี้ให้เห็นว่าในประเด็นนั้น ประกอบด้วยประเด็นย่อย ๆ อะไรบ้าง ทำการลดทอนข้อมูลเรื่อย ๆ เพื่อให้ได้ประเด็นหลักที่แท้จริงของแต่ละเรื่อง ประเด็นต่าง ๆ เหล่านี้ อาจจะเป็นอะไรก็ได้ คือ อาจจะเป็นสาระ วิธีการ ผลกระทบ การปฏิสัมพันธ์ ฯลฯ ดังนั้นการเขียนภาพ DENDROGRAM จึงสามารถแสดงให้เห็นประเด็นหลักและประเด็นรองย่อย ๆ ของเรื่องที่อยู่ในกลุ่มเรื่องเดียวกันได้อย่างชัดเจน

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้นำวิธีการเขียนภาพ DENDROGRAM มาใช้ในการศึกษาสาระสำคัญจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องแนวโน้มการบริหารในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการประมวลเฉพาะสาระในเรื่องแนวโน้มการบริหารในสถาบันอุดมศึกษา โดยทำการประมวลเฉพาะสาระในเรื่องที่เกี่ยวกับการปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวผู้บริหารกับงานที่ต้องบริหาร ดังมีขั้นตอนในการเขียนภาพ DENDROGRAM ดังนี้

1. จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษา ทำการอ่านและสรุปสาระสำคัญโดยใช้วิธีการอ่านพิเคราะห์ (SCANNING) ตามกระบวนการอนาคตปริทัศน์ และเทคนิควิธีการวิเคราะห์เนื้อเรื่อง (CONTENT ANALYSIS) เพื่อประมวลสรุปสาระสำคัญของเรื่อง แล้วเขียนสรุปสาระสำคัญ ให้ได้ประเด็นหลักและประเด็นรองย่อย ๆ ลงในแผ่นแบบสรุปการวิเคราะห์สาระ (ดังตัวอย่างในภาคผนวก ก) โดยใช้แผ่นแบบสรุปการวิเคราะห์สาระ 1 แผ่นต่อ 1 รายการอ้างอิง ทำเช่นนี้จนครบเอกสารที่ค้นพบตามต้องการ ผลที่ได้คือ จำนวนแผ่นแบบสรุปจำนวนมากมาย สาระในแผ่นแบบสรุปนี้ มีเนื้อหาสาระของเรื่องต่างๆที่บ่งบอกถึง ประเด็นหลักและประเด็นรองย่อยๆ ในลักษณะที่อาจเป็นอะไรก็ได้ ดังเช่น สาระ วิธีการ ผลกระทบ หรือการปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เป็นต้น

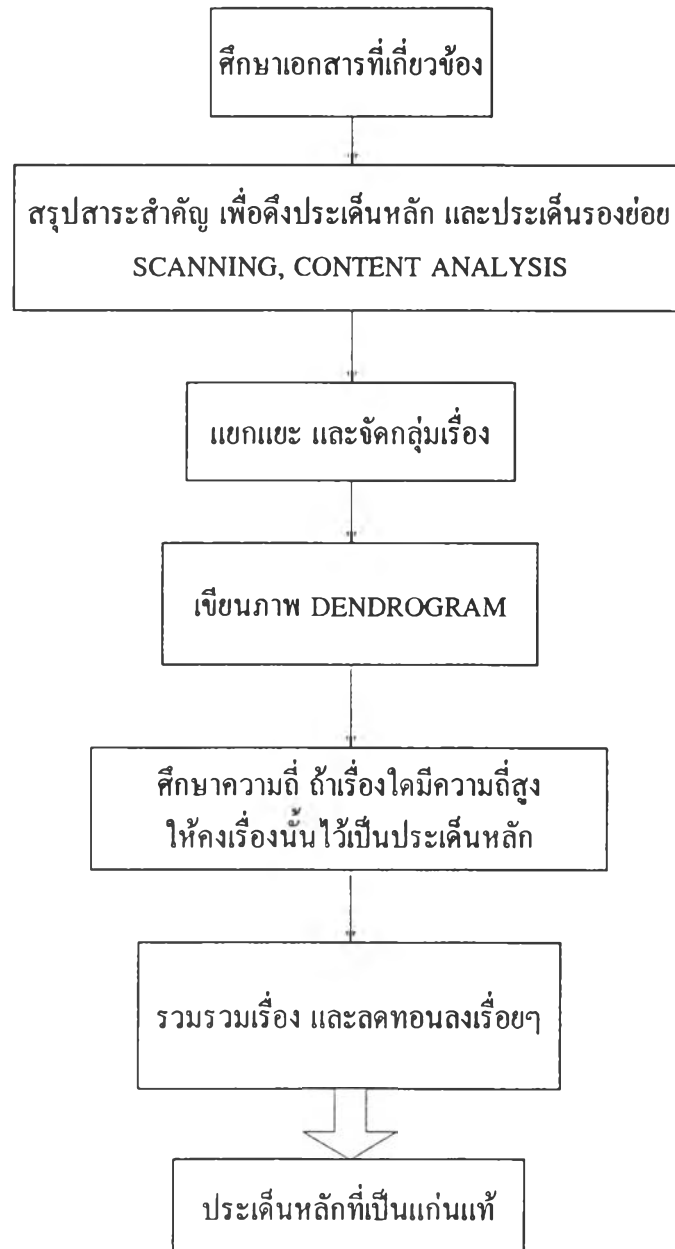
2. นำแผ่นแบบสรุปการวิเคราะห์สาระ มาแยกแยะและจัดกลุ่มเรื่องเดียวกันเข้าด้วยกัน ในแต่ละกลุ่มเรื่องนั้น ทำการอ่านพิเคราะห์อีกครั้ง เพื่อให้ได้ประเด็นหลัก และประเด็นรองย่อยๆ ออกมา โดยการขีดเส้นใต้คำเหล่านั้นไว้ แล้วนำคำเหล่านั้น มาเขียนภาพ DENDROGRAM แต่ละเรื่อง แต่ละแผ่น จำนวนมากมายหลายแผ่น

3. นำภาพ DENDROGRAM แต่ละเรื่อง แต่ละแผ่นนั้น มาเปรียบเทียบ เพื่อค้นหาความถี่ที่ผู้เขียนเอกสารต่าง ๆ ได้กล่าวถึงเรื่องนั้น ๆ เรื่องใดที่มีความถี่ในการกล่าวถึงมาก แสดงว่าเรื่องนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่ง และให้คงความเป็นประเด็นหลักไว้ ผลที่ได้จากขั้นตอนนี้ ทำให้

ทราบว่าเป็นเนื้อหาแต่ละเรื่องนั้น อะไรเป็นเนื้อหา อะไรเป็นผลกระทบที่เกิดขึ้น อะไรเป็นเรื่องสำคัญ
รองลงมา

4. รวบรวมเรื่องที่เป็นเรื่องเดียวกัน ทำการลดทอนข้อมูล และสรุปให้ได้ประเด็น
หลักที่เป็นแก่นแท้ของแต่ละเรื่องที่ศึกษา (ดังตัวอย่าง การเขียนภาพ DENDROGRAM ในหน้าต่อ
ไป)

แผนภาพที่ 10 สรุปขั้นตอนการเขียนภาพ DENDROGRAM ในการวิจัยครั้งนี้

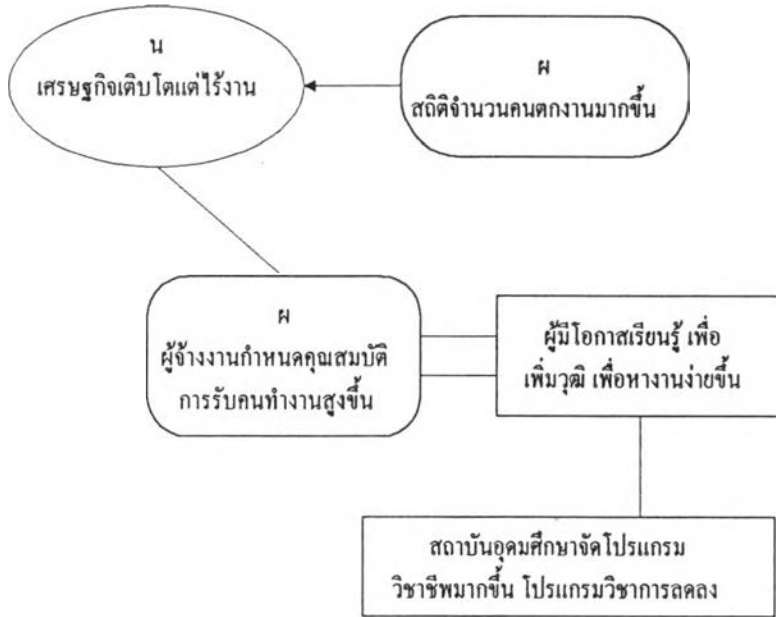

แผนภาพที่ 11 การเขียนภาพ DENDROGRAM

(ชื่อเรื่อง) บริบทของประเทศไทย : เศรษฐกิจ

สาระ

วิธีการ

สัญลักษณ์

- น = แนวโน้ม
- ผล = ผลกระทบ
- (เส้นเดี่ยว) = ชั้นแรก
- == (เส้นคู่) = ชั้นที่สอง
- ด/ก = การตอบสนอง/กิจกรรม

ภาคผนวก ค.

กลวิธีวิจัยอนาคต : กระบวนการอนาคตปรัทัศน์

กลวิธีวิจัยอนาคต : กระบวนการอนาคตปริทัศน์

A FUTURE RESEARCH STRATEGY : FUTURE SCANNING PROCESS

เอกสารฉบับนี้ ผู้วิจัยประมวลสรุปมาจากเอกสารประกอบการบรรยายพิเศษชุด ก้าวไกลไปกับวิทยาการวิจัย ครั้งที่ 4 จัดโดยภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่อง กลวิธีวิจัยอนาคต : กระบวนการอนาคตปริทัศน์ ซึ่งเขียนโดย รองศาสตราจารย์ ดร.พรชูลี อาชวอำรุง อาจารย์ประจำภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระหว่างวันที่ 1-5 สิงหาคม 2537 ณ ศูนย์สารนิเทศ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความสำคัญของการวิจัยอนาคต

ในปัจจุบันบุคคลกลุ่มต่าง ๆ อันได้แก่ นักวิทยาศาสตร์ นักวิชาการ ข้าราชการ ผู้นำทางธุรกิจ และกลุ่มบุคคลอื่น ๆ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัยอนาคต เพื่อป้องกันปัญหา เพื่อการวางแผนที่เป็นไปได้และมีความเหมาะสม และเพื่อประเมินสถาบันต่าง ๆ ให้เข้ากับบริบทของอนาคต ได้ให้ความสนใจต่อการทำนายภาพอนาคต โดยถือว่าเป็นกิจกรรมที่สำคัญอย่างยิ่ง เพราะโลกกำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและอย่างต่อเนื่อง

วิธีการทำนายภาพอนาคต

การทำนายภาพอนาคตในแต่ละเทคนิค จะมีวิธีการหลัก ๆ ที่คล้ายคลึงกัน แต่จะแตกต่างกันตรงที่มีความสลับซับซ้อนและความเป็นระบบระเบียบเท่านั้น วิธีการหลัก ๆ ในการวิจัยอนาคต พอประมวลได้ 3 วิธีคือ

1. การคาดการณ์แนวโน้ม (TREND PROJECTION) เป็นการคาดการณ์แนวโน้มด้านปริมาณ เช่น การคำนวณสมการเส้นตรง ทำนายแนวโน้มจำนวนนักศึกษา เป็นต้น
2. การเขียนภาพอนาคต (SCENARIO WRITING) เป็นการสำรวจความเป็นไปได้อนาคตจากจินตนาการ โดยมีการจินตนาการว่า จะมีอะไรเกิดขึ้น จะมีอะไรดี อะไรเลว จะมีผลกระทบอะไร เกิดขึ้นกับใคร และหน่วยงานใด เป็นต้น ดังนั้นการเขียนภาพอนาคตจึงหมายถึง ความพยายามในการจินตนาการความเป็นไปได้ในอนาคตบนพื้นฐานของข้อมูลที่มีอยู่จริง และประโยชน์ของภาพอนาคตช่วยให้เข้าใจว่า อะไรเกิดขึ้นในลักษณะของผลจากการตัดสินใจที่เกิดขึ้นนั้น ๆ
3. การปรึกษาผู้อื่น (CONSULTING OTHERS) การปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญ / ผู้ทรงคุณวุฒิ จะช่วยให้เกิดภาพที่มีความเป็นไปได้ในอนาคต ช่วยให้ความเข้าใจและสามารถตัดสินใจดีขึ้น ดังนั้น จึงได้มีการพัฒนาวิธีการวิจัยหลายวิธีที่ใช้การประมวลความคิด

จากผู้ทรงคุณวุฒิให้ได้ข้อสรุปมติของผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิ การสร้างภาพอนาคต อาจสร้างได้ 2 ลักษณะคือ รูปแบบ (MODELS) และการจำลอง (SIMULATION) ทั้งสองลักษณะเป็นการจำลองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเพื่อช่วยให้สามารถเข้าใจได้ดีขึ้น แต่ทั้งสองลักษณะมีความแตกต่างอยู่ที่ว่า รูปแบบเป็นการแทนคงที่ (STATIC) ของบางสิ่งบางอย่าง แต่การจำลองเป็นลักษณะที่เป็นพลวัต (DYNAMIC)

กระบวนการอนาคตปริทัศน์

กระบวนการอนาคตปริทัศน์ เป็นวิธีการวิจัยอนาคตแบบล่าสุดที่ได้พัฒนามาใช้ในหมู่นักอนาคตนิยม เป็นเทคนิควิจัยที่มีความเหมาะสมสำหรับองค์กรที่มีความสลับซับซ้อน เช่น สถาบันอุดมศึกษาอย่างยิ่ง

สถาบันอุดมศึกษา เป็นสถาบันที่ได้รับอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมภายนอกอย่างมาก ซึ่งจะมีผลกระทบต่อความสำเร็จและความล้มเหลวของสถาบันได้ จึงจำเป็นต้องใส่ใจและจัดการกับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว กล่าวคือ สถาบันอุดมศึกษามีลักษณะเป็นองค์กรเปิดสถาบันขึ้น จึงอยู่กับโลกภายนอกที่จะนำ "ตัวป้อน" เข้ามาสู่สถาบันและตัวป้อนที่เข้ามาสู่สถาบัน จะมีลักษณะที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เช่น ลักษณะด้านปริมาณของนิสิตนักศึกษาในปัจจุบันจะมีนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามากขึ้น ช่วงพิสัยอายุของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีกว้างขึ้น จากช่วง 15 ถึง 40 ปี เพราะเนื่องจากผลของการสอบเทียบและการกลับมาศึกษาต่อของผู้ใหญ่ และ ผู้ที่ทำงานแล้ว การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ บังคับให้สถาบันอุดมศึกษาต้องพิจารณาภารกิจว่าต้องทำอะไร จัดการบริหารและจัดการศึกษาอย่างไร จัดบุคลากร หลักสูตรการสอน และบริการอย่างไร ตลอดจนการจัดงบประมาณ ควรจะต้องปรับเปลี่ยนอย่างไร จึงจะเหมาะสมกับลักษณะนิสิตนักศึกษาที่เปลี่ยนแปลงไป เป็นต้น

สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมภายนอกนี้ได้ โดยการใช้กระบวนการอนาคตปริทัศน์ในการกวาดดู (SCAN) สิ่งแวดล้อมในปัจจุบันเพื่อทำนายอนาคต

มอริสันและเฮลด์ (Morrison and Held, 1989) ได้นิยามว่า กระบวนการอนาคตปริทัศน์ คือ เรดาร์ชนิดหนึ่ง ซึ่งกวาดดูโลกอย่างมีระบบระเบียบ และเตือนว่า จะเกิดอะไรใหม่ อะไรที่ไม่คาดถึงมาก่อน อะไรเป็นเรื่องใหญ่ และอะไรเป็นเรื่องเล็ก วิธีการนี้รวมถึงลักษณะงานต่อไปนี้

1. สืบค้นหาการปฏิสัมพันธ์ทางวิทยาศาสตร์ เทคนิค เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง รวมถึงองค์ประกอบอื่น ๆ ที่สำคัญต่อสถาบัน
2. นิยามเหตุการณ์ที่น่าจะคุกคาม หรือโอกาสที่ดี หรือการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นกับสถาบัน

3. ส่งเสริมให้เกิดแนวโน้มสู่อนาคต ในการจัดการและจัดบุคลากร
 4. ทำให้ฝ่ายบริหารและฝ่ายบุคลากร รับทราบถึงแนวโน้มที่กำลังจะเกิดขึ้น การสลายตัวลง หรือการบังเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว หรือช้าลง หรือมีความปฏิสัมพันธ์กันอยู่
- ในการวาดดูภายนอก และจัดกิจกรรมทำนายในกระบวนการอนาคตปริทัศน์นี้ สถาบันการศึกษาอาจตอบคำถามวิกฤติได้ดังนี้
1. ขณะนี้สถาบันอยู่ตรงไหน
 2. สถาบันกำลังจะไปทางไหน และถ้าขาดการวางแผน สถาบันจะล่องลอยไปทางใด
 3. สถาบันต้องการจะไปทางใด เพื่อสนองต่อความต้องการของนิสิต นักศึกษา และสังคมได้ดีที่สุด
 4. สถาบันต้องเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรบ้าง เพื่อไปถึงสิ่งที่จำเป็นและต้องการ (Morrison et al, 1984)

โดยสรุป กระบวนการอนาคตปริทัศน์ ทำให้สถาบันสามารถจัดการกับแนวโน้มคัดสรรตามรอยปัญหาที่กำลังเกิดขึ้น อภิปรายเหตุการณ์สำคัญ ๆ และนิยามอนาคตที่พึงประสงค์ได้ โดยการตั้งเป้าหมายขององค์กร พัฒนา และจัดกระทำกิจกรรมเฉพาะอย่าง เพื่อดำเนินขั้นตอนไปสู่อนาคตที่พึงประสงค์นั้น ๆ จัดการและดำเนินการให้เกิดผลจากกิจกรรม หรือการกระทำเหล่านั้น ไปสู่ความสำเร็จของสถาบันได้

หลักการอนาคตปริทัศน์

อนาคตปริทัศน์ตั้งอยู่บนหลักการของการเน้นความแตกต่างระหว่างมโนทัศน์หลัก ๆ อันเกี่ยวกับอนาคต ได้แก่ แนวโน้ม (TREND) เหตุการณ์ (EVENT) และประเด็นที่กำลังปรากฏ (EMERGING ISSUE)

แนวโน้ม คือ รายการต่อเนื่องของลักษณะทางสังคม เทคโนโลยี เศรษฐกิจ หรือการเมือง ซึ่งสามารถประมาณได้จากช่วงเวลาหนึ่งที่ผ่านมา แนวโน้มนี้ เป็นข้อความเกี่ยวกับทิศทางของการเปลี่ยนแปลงซึ่งมักจะเกิดอย่างช้า ต่อเนื่อง และเป็นระยะยาว อันสะท้อนให้เห็นพลังที่ทำให้เป็นภาพของภูมิภาค ประเทศ หรือสังคมโดยทั่วไป (Morrison and Held, 1989) แนวโน้มมักจะเป็นระยะยาวเพราะต้องสังเกตในรอบของเวลาหนึ่ง เช่น ผู้คนในประเทศไทยเล็งเห็นความสำคัญของคุณธรรม ศีลธรรม และจรรยาบรรณมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวงการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม วงการธุรกิจ และสถาบันอุดมศึกษามีแนวโน้มที่จะศึกษาวิจัยเกี่ยวกับจริยธรรมมากขึ้นตามกัน

เหตุการณ์ คือ การเกิดขึ้นเงิบ ๆ แต่สามารถยืนยันได้ และทำให้อนาคตต่างจากอดีต (Morrison and Held, 1989) ในสาระสำคัญอยู่ที่ เหตุการณ์มักจะเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นครั้งเดียวและสลายไป โดยทั่วไปมักเห็นได้ชัด มีพลังสูง และมีผลกระทบระยะสั้นต่อระบบ อาจกล่าวได้ว่าเหตุการณ์เป็นเรื่องการวิจัยแบบตัดขวาง ในขณะที่แนวโน้มเป็นเรื่องของการวิจัยระยะยาว

ตัวอย่างที่ชัดเจน ได้แก่ เหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 ที่พลันิสิตนักศึกษาโค่นล้มรัฐบาลเป็น ‘เหตุการณ์’ ซึ่งเกิดจาก ‘แนวโน้ม’ การก่อตัวของ ‘พลันิสิตนักศึกษา’ ที่มีมาล่วงหน้าหลายปี แนวโน้มหนึ่ง ๆ อาจเกิดขึ้นจากเหตุการณ์หลาย ๆ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต่อเนื่องกันเป็นลูกโซ่ แต่บางเหตุการณ์อาจไม่ก่อให้เกิดแนวโน้มก็ได้ เช่น การที่อธิการบดีท่านหนึ่งลาออกจากตำแหน่ง และอาจจะเป็นเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดแนวโน้มในเรื่องความไม่พอใจในการทำงานในมหาวิทยาลัยของบุคลากรอื่น ๆ หรืออาจไม่มีผลกระทบอันเป็นแนวโน้มแต่อย่างใดก็ได้

ประเด็นกำลังที่ปรากฏ คือความขัดแย้งที่น่าจะเกิดขึ้นได้ จากแนวโน้มหรือเหตุการณ์ และประเด็นที่กำลังปรากฏเหล่านี้ เช่น ถ้าผลการวิจัยบ่งชี้ว่า บัณฑิตตกงานมากขึ้น ผู้ประสงค์จะเข้าเรียนต่อระดับปริญญาย่อมจะลดลง สังคมจะสงสัยในคุณค่าของการศึกษาระดับอุดมศึกษา สิ่งนี้จะเป็เพียงเหตุการณ์หรือจะกลายเป็นแนวโน้ม ย่อมขึ้นอยู่กับสภาพตลาดแรงงานและสภาพเศรษฐกิจของประเทศ อย่างไรก็ตามควรติดตามว่าน่าจะมีผลกระทบอะไรขึ้นบ้าง ควรเปลี่ยนแปลงโปรแกรมการศึกษาเพื่อเน้นอาชีพมากขึ้นหรือไม่ เมื่อจำนวนนิสิตนักศึกษาลดลง งบประมาณลดลง จะจัดการอย่างไร ควรประชาสัมพันธ์อย่างไร ให้ศักดิ์ศรีของสถาบันอุดมศึกษายังคงอยู่อย่างมีคุณค่าในสายตาปวงชน นั่นคือสถาบันต้องสังเกตดูประเด็นที่กำลังปรากฏ และจัดการกับผลที่อาจกระทบต่ออนาคตของสถาบัน เพื่อป้องกันปัญหาและรักษาองค์กรให้คงอยู่ด้วยดี

ขั้นตอนของกระบวนการอนาคตปริทัศน์

1. กำหนดผู้วิจัย
2. กำหนดว่า อะไรคือผลที่ต้องการ เช่น แนวโน้มในระดับโลกหรือเฉพาะเจาะจง พร้อมด้วยเหตุผลเชิงประจักษ์ เช่น ภารกิจเป้าหมายความต้องการ ฯลฯ จัดทีมตามสารบบของผลที่ต้องการเช่น การอุดมศึกษา การมัธยมศึกษา การประถมศึกษา ฯลฯ

3. ด้านที่เป็นทางการ ฝึกที่มอภาคปริทัศน์ โดยสอนว่าจะต้องสแกนอะไร เช่น เอกสารแรงงาน สาธารณสุข หนังสือพิมพ์ ผู้มีหัวรุนแรงทางสื่อสารมวลชน บทปาฐกถา การประชุม การสัมมนา มุลนิธิ หน่วยงานของรัฐ ผู้ลงทุนต่างชาติ ธนาคารแห่งประเทศไทย แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของประเทศ สำนักงานสถิติแห่งชาติ ฯลฯ
4. เลือกกลุ่มตัวอย่าง ทั้งเอกสาร และบุคคล เช่น อาจใช้รหัสไปรษณีย์ เป็นต้น
5. ด้านที่ไม่เป็นทางการ กำหนดได้โดยการสังเกตปัญหา เรื่องราวต่าง ๆ ในชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้นำระดับต่าง ๆ เช่น ถามว่า "ท่านคิดว่าอะไรจะเป็นแนวโน้มสำคัญที่สุดในอนาคตของประเทศไทยในอันดับที่ 3-10"
6. หาความเที่ยงตรงของข้อมูลที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ที่ได้จากข้อ 3 และข้อ 5
7. จัดการประชุมอภิปรายของที่มอภาคปริทัศน์ทั้งหมด และร่างแนวโน้ม ข้อความที่บ่งบอกความเปลี่ยนแปลง และไม่ใช้เหตุผลซึ่งจำเป็นต้องตอบว่า "ทำไม"
8. เสนอรายการแก่ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่คัดสรรตามเกณฑ์การเลือกผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนและสมเหตุสมผล และขอให้เพิ่มรายการ
9. จัดประเภท ทั้งด้านระยะยาว และด้านตามเหตุผล ถ้าไม่มีลักษณะเหล่านี้ ไม่ถือว่าเป็นแนวโน้ม
10. ประมวลแนวโน้มตามสารบบที่กำหนดไว้ทั้งหมด
11. พัฒนาว่าจะมีผลกระทบอะไรจากแนวโน้มในข้อ 10 เช่น จะเกิดวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายอะไร
12. ทำนายและกำหนดการตอบสนองและกิจกรรมที่น่าจะเกิดจากแนวโน้ม สารบบที่ได้

บุคคลในสถาบันอุดมศึกษาควรจัดทำกระบวนการอนาคตปริทัศน์ และหาเวลาทำให้ได้มากขึ้น ด้วยเหตุผลดังนี้ (Coates, 1986)

1. อนาคตของเรามีหลายทางเลือก
2. เราอาจคาดการณ์และเขียนภาพอนาคตได้

3. เราอาจจัดการให้เป็นไปตามข้อเลือกของอนาคตที่ตัดสรรแล้วได้
4. เรามีภาระจำเป็นที่ต้องใช้ความสามารถเพื่อกำหนดอนาคตที่พึงประสงค์ในเชิงจริยธรรม (MORAL OBLIGATIONS)

กระบวนการอนาคตปริทัศน์ ช่วยให้บุคคลในวงการอุดมศึกษามีโอกาสจับประเด็น
เน้นอนาคต และนำสถาบันสู่อนาคตที่พึงประสงค์ได้

ภาคผนวก ง.

ตารางเมทริกส์การตัดสินใจ (DECISION MATRIX)

ของ เทลล์เลฟสัน (TELLEFSEN, 1990)

ตารางที่ 11 แมทริกซ์การตัดสินใจ (DECISION MATRIX) ของเทลด์สเฟสัน (1990)

แมทริกซ์การตัดสินใจ	คณะผู้บริหารมหาวิทยาลัย																						
	1. สถานมหาวิทยาลัย	2. อธิการบดี	3. รองอธิการบดีฝ่ายวางแผน	4. รองอธิการบดีฝ่ายเงินลงทุน	5. รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ	6. หัวหน้าภาควิชา	7. หัวหน้าฝ่ายพัฒนา	8. นายกษมาคมศิษย์เก่า	9. ผอ.กองประชาสัมพันธ์	10. ผอ.สำนักพิมพ์	11. รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษา	12. หัวหน้าหน่วยอนามัย	13. หัวหน้ากองเงินทุน	14. หัวหน้าฝ่ายรับเข้า	15. นายทะเบียน	16. หัวหน้าฝ่ายการเงิน	17. หัวหน้าฝ่ายบุคลากร	18. หัวหน้าอาคารสถานที่	19. หัวหน้าฝ่ายหอพัก	20. หัวหน้าฝ่ายบริการอาหาร	21. ผู้จัดการศูนย์หนังสือ	22. ผู้จัดการสโมสร	23. ผู้จัดการแข่งขันกีฬา
1. การสรรหาและคัดเลือกอธิการบดี	*																						
2. การคัดเลือกสภา คณะกรรมการ บุคลากร	*																						
3. การประเมินอธิการบดี	*	*																					
4. การศึกษาการทำงานของสภามหาวิทยาลัย	*	*																					
5. การปฐมนิเทศคณะกรรมการใหม่	*	*			*		*				*					*							
6. แนวทางการวางแผนพัฒนา	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
7. แผนพัฒนาวิชาการ		*	*		*	*									*								
8. แผนพัฒนาและส่งเสริมความช่วยเหลือ		*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
9. การพิจารณาและอนุมัติการเงิน	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
10. การพิจารณาและแต่งตั้งผู้แทนใน																							
การทบทวนงบประมาณประจำปี	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
11. รายงานค่าใช้จ่ายประจำปี-																							
กรรมการหรือผู้แทน	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
12. เงินทุนสำหรับโครงการใหญ่ๆ	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
13. การจัดทำนโยบายและระเบียบการศึกษา	*	*			*	*	*				*			*	*	*							

ตารางที่ 11 (ต่อ)

แมทริกส์การตัดสินใจ	คณะและผู้บริหารมหาวิทยาลัย																						
	1. สถานมหาวิทยาลัย	2. อธิการบดี	3. รองอธิการบดีฝ่ายวางแผน	4. รองอธิการบดีฝ่ายเงินก้นและเงินลงทุน	5. รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ	6. หัวหน้าภาควิชา	7. หัวหน้าฝ่ายพัฒนา	8. นายคณบดีพิเศษเก่า	9. ผอ.กองประชาสัมพันธ์	10. ผอ.สำนักพิมพ์	11. รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษา	12. หัวหน้าหน่วยอนามัย	13. หัวหน้ากองเงินทุน	14. หัวหน้าฝ่ายรับเข้า	15. นายทะเบียน	16. หัวหน้าฝ่ายการเงิน	17. หัวหน้าฝ่ายบุคลากร	18. หัวหน้าอาคารสถานที่	19. หัวหน้าฝ่ายหอพัก	20. หัวหน้าแผนกบริหารการ	21. ผู้จัดการศูนย์หนังสือ	22. ผู้จัดการสโมสร	23. ผู้จัดการแข่งขันกีฬา
14. การทบทวนหลักสูตรและโปรแกรมการศึกษา	*	*			*	*	*			*	*			*	*	*							
15. การสนับสนุนและมอบหมายงาน	*	*			*	*											*						
16. กระบวนการขอลาหยุด		*			*	*											*						
17. คณะประเมินการปฏิบัติงาน	*	*			*	*																	
18. คณะดูแล	*	*			*	*											*			*			
19. คณะสรรหาและแต่งตั้ง		*			*	*	*									*	*						
20. โครงการพัฒนาอาชีพ		*			*	*	*			*		*	*	*	*								
21. การลงทะเบียน	*	*			*	*					*	*	*	*	*	*		*	*				
22. การเปลี่ยนสถานภาพ					*	*					*	*	*	*	*	*			*				
23. การรายงานผลคะแนน					*	*							*	*	*								
24. การบันทึกและระเบียบผลการศึกษา					*						*				*	*							
25. การให้ปริญญา	*	*			*										*	*							
26. การวิเคราะห์ข้อโต้แย้ง	*	*			*	*					*		*	*	*	*							
27. การทบทวนปฏิทินทางวิชาการ		*			*	*	*				*	*	*	*	*	*	*	*	*				
28. การรับข้อตกลงกับคู่อุปการะรายใหญ่		*		*	*	*	*		*		*				*	*							

ตารางที่ 11 (ต่อ)

แมทริกส์การตัดสินใจ	คณะและผู้บริหารมหาวิทยาลัย																						
	1. สภามหาวิทยาลัย	2. อธิการบดี	3. รองอธิการบดีฝ่ายวางแผน	4. รองอธิการบดีฝ่ายเงินก้อนและเงินลงทุน	5. รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ	6. หัวหน้าภาควิชา	7. หัวหน้าฝ่ายพัฒนา	8. นายคณาจารย์เก่า	9. ผอ.กองประชาสัมพันธ์	10. ผอ.สำนักพิมพ์	11. รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษา	12. หัวหน้าหน่วยงานฝ่าย	13. หัวหน้ากองเงินทุน	14. หัวหน้าฝ่ายรับ-เข้า	15. นายทะเบียน	16. หัวหน้าฝ่ายการเงิน	17. หัวหน้าฝ่ายบุคลากร	18. หัวหน้าอาคารสถานที่	19. หัวหน้าฝ่ายหอพัก	20. หัวหน้าฝ่ายบริการอาหาร	21. ผู้จัดการศูนย์หนังสือ	22. ผู้จัดการสโมสร	23. ผู้จัดการแข่งขันกีฬา
29. การรายงานและระยะเวลา				*	*	*	*				*					*							
30. การจ้างที่ปรึกษา				*	*	*	*				*					*							
31. การจัดสรรงบประมาณสนับสนุนตาม																							
ข้อตกลง				*	*	*	*				*					*							
32. การจัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่ายให้กับ																							
ผู้อุปการะที่ทำข้อตกลงไว้แล้ว					*											*							
33. การจัดหาอุปกรณ์สำหรับสนับสนุน																							
ข้อตกลง					*	*	*	*			*					*							
34. ค่าเดินทางและค่าใช้จ่ายสำหรับ																							
ผู้อุปการะ					*	*	*	*			*					*							
35. การระงับข้อตกลงของผู้อุปการะ					*															*			
36. การพัฒนาหลักสูตรศึกษา		*	*			*	*	*		*	*		*	*	*	*				*			
37. การบริหารงานวินัยนักศึกษา			*			*	*	*		*	*		*	*	*	*			*				
38. การทบทวนโครงการดูแลสุขภาพ		*			*	*	*			*	*				*								

ตารางที่ 11 (ต่อ)

แมทริกส์การตัดสินใจ	คณะและผู้บริหารมหาวิทยาลัย	1. สภามหาวิทยาลัย	2. อธิการบดี	3. รองอธิการบดีฝ่ายวางแผน	4. รองอธิการบดีฝ่ายเงินก้อนและเงินลงทุน	5. รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ	6. หัวหน้าภาควิชา	7. หัวหน้าฝ่ายพัฒนา	8. นายคณบดี	9. ผอ.กองประชาสัมพันธ์	10. ผอ.สำนักพิมพ์	11. รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษา	12. หัวหน้าหน่วยอนามัย	13. หัวหน้ากองเงินทุน	14. หัวหน้าฝ่ายรับ-เข้า	15. นายทะเบียน	16. หัวหน้าฝ่ายการเงิน	17. หัวหน้าฝ่ายบุคลากร	18. หัวหน้าอาคารสถานที่	19. หัวหน้าฝ่ายหอพัก	20. หัวหน้าฝ่ายบริการอาหาร	21. ผู้จัดการศูนย์หนังสือ	22. ผู้จัดการสโมสร	23. ผู้จัดการแข่งขันกีฬา	
39. การจัดโครงการที่ปรึกษาที่ไม่ใช่ ทางวิชาการ			*			*	*	*				*													
40. การดูแลและกิจกรรมนักศึกษา	*	*				*		*				*					*								
41. โครงการปฐมนิเทศนักศึกษา		*				*		*				*	*	*	*	*				*	*	*	*	*	*
42. การอำนวยความสะดวกและการบรรจุ แต่งตั้ง	*	*				*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*			*					
43. แผนพัฒนาและดำเนินงานการเงิน ช่วยเหลือ	*	*	*			*		*			*	*	*	*	*	*	*								
44. ขั้นตอนการให้เงินทุนรางวัล		*				*		*				*		*	*	*	*								
45. เงื่อนไขเงินทุนรางวัล	*	*				*		*				*		*	*	*	*								
46. การพิจารณาการแก้ไขเงินทุนรางวัล								*				*		*	*	*	*								
47. การจ้างนักศึกษา		*				*		*				*		*		*	*								
48. การประเมินค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นของ แผนระยะยาว	*	*			*	*		*	*	*	*	*				*	*								

ตารางที่ 11 (ต่อ)

แมทริกส์การตัดสินใจ	คณะผู้บริหารมหาวิทยาลัย																						
	1. ประธานวิทยาลัย	2. อธิการบดี	3. รองอธิการบดีฝ่ายวางแผน	4. รองอธิการบดีฝ่ายเงินก้อนและเงินลงทุน	5. รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ	6. หัวหน้าภาควิชา	7. หัวหน้าฝ่ายพัฒนา	8. นายกสมาคมสินธุ์เก่า	9. ผอ.กองประชาสัมพันธ์	10. ผอ.สำนักพิมพ์	11. รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษา	12. หัวหน้าหน่วยอนามัย	13. หัวหน้ากองเงินทุน	14. หัวหน้าฝ่ายรับ-เข้า	15. นายทะเบียน	16. หัวหน้าฝ่ายการเงิน	17. หัวหน้าฝ่ายบุคลากร	18. หัวหน้าอาคารสถานที่	19. หัวหน้าฝ่ายหอพัก	20. หัวหน้าฝ่ายบริการอาหาร	21. ผู้จัดการศูนย์หนังสือ	22. ผู้จัดการสโมสร	23. ผู้จัดการแข่งขันกีฬา
49. ใบสมัครหนังสือสัญญาผู้เงิน	*	*	*		*		*				*					*							
50. ขั้นตอนการให้เงินช่วยเหลือให้เปล่า																							
ของขวัญ	*	*			*		*	*	*	*	*					*							
51. โรงพิมพ์		*			*	*	*	*	*	*	*		*	*		*	*						
52. การจัดซื้อและการบัญชี		*														*							
53. การดำเนินงานร้านค้า																*							
54. การจัดการเงินสดและเงินทุน	*	*		*	*		*				*		*			*							
55. การจัดการเงินลงทุน	*	*					*									*							
56. การจัดการเงินกู้ของนักศึกษาต่างชาติ								*					*		*	*							
57. การจัดทำนโยบายและแนวทางปฏิบัติ																*							
ของบุคลากร	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
58. การจ้างบุคลากร		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
59. การเปลี่ยนสถานภาพลูกจ้าง		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
60. วินัยของลูกจ้างและการเลิกจ้าง		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
61. โครงการบริหารค่าจ้างและเงินเดือน																							

ตารางที่ 11 (ต่อ)

แมทริกส์การตัดสินใจ	คณะและผู้บริหารมหาวิทยาลัย																						
	1. สภามหาวิทยาลัย	2. อธิการบดี	3. รองอธิการบดีฝ่ายวางแผน	4. รองอธิการบดีฝ่ายเงินก่อนและเงินลงทุน	5. รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ	6. หัวหน้าภาควิชา	7. หัวหน้าฝ่ายพัฒนา	8. นายคณบดีสมมติย์เก๋	9. ผอ.กองประชาสัมพันธ์	10. ผอ.สำนักพิมพ์	11. รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษา	12. หัวหน้าหน่วยอนามัย	13. หัวหน้ากองเงินทุน	14. หัวหน้าฝ่ายรับเข้า	15. นายทะเบียน	16. หัวหน้าฝ่ายการเงิน	17. หัวหน้าฝ่ายบุคลากร	18. หัวหน้าอาคารสถานที่	19. หัวหน้าฝ่ายหอพัก	20. หัวหน้าฝ่ายบริการอาหาร	21. ผู้จัดการศูนย์หนังสือ	22. ผู้จัดการสโมสร	23. ผู้จัดการแข่งขันกีฬา
ลูกจ้าง	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
62. การทำสัญญาของลูกจ้าง	*	*		*			*				*					*	*						
63. การประเมินผลลูกจ้าง		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
64. การบริการด้านการบำรุงรักษา	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
65. การดูแลความปลอดภัยในวิทยาเขต	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
66. การอนุรักษ์พลังงาน	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
67. การบริการให้ความอาวักขา		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
68. การบริการดูแลสนามหญ้า		*		*		*					*					*		*					
69. การให้บริการพิเศษ	*	*		*		*					*					*			*	*	*	*	
70. การดำเนินร้านค้าและร้านนักศึกษา	*	*		*	*	*					*					*				*			
71. การดำเนินการด้านอาหาร	*	*		*		*					*				*	*		*	*		*		
72. การดำเนินการเรื่องหอพักนักศึกษา	*	*		*		*					*				*	*		*	*				
73. การดำเนินการเรื่องหอพัก อาหาร และบุคลากร	*	*		*		*					*				*	*		*					
74. การดำเนินการขององค์กรนิสิต																							

ตารางที่ 11 (ต่อ)

แมทริกส์การตัดสินใจ	คณะและผู้บริหารมหาวิทยาลัย																											
นักศึกษา	1. สภามหาวิทยาลัย	2. อธิการบดี	3. รองอธิการบดีฝ่ายวางแผน	4. รองอธิการบดีฝ่ายเงินก้อนและเงินกองทุน	5. รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ	6. หัวหน้าภาควิชา	7. หัวหน้าฝ่ายพัฒนา	8. นายกสมานดิษฐ์เก่า	9. ผอ.กองประชาสัมพันธ์	10. ผอ.สำนักพิมพ์	11. รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษา	12. หัวหน้าหน่วยอำนวยการ	13. หัวหน้ากองเงินทุน	14. หัวหน้าฝ่ายรับ-เข้า	15. นายทะเบียน	16. หัวหน้าฝ่ายการเงิน	17. หัวหน้าฝ่ายบุคลากร	18. หัวหน้าอาคารสถานที่	19. หัวหน้าฝ่ายหอพัก	20. หัวหน้าแผนกแผนการ	21. ผู้จัดการศูนย์หนังสือ	22. ผู้จัดการสโมสร	23. ผู้จัดการแข่งขันกีฬา					
75. การดำเนินการจอตลอด	*	*			*		*				*					*												
76. นโยบายและการดำเนินการแข่งขันกีฬา	*	*			*	*	*				*	*	*	*	*	*											*	
77. โครงการแข่งขันกีฬาระหว่างมหาวิทยาลัย		*			*		*		*	*	*	*	*			*		*									*	
78. ขั้นตอนการชำระเงินและใบเสร็จ							*									*				*	*					*		
79. การจ่ายเงินเดือนและค่าจ้าง		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	

ที่มา แมทริกส์การตัดสินใจนี้ แปลมาจากกรยาแมทริกส์และมาตรฐาน ISATIM ของเทลส์เฟสัน (Tellefsen , 1990) หน้า 10-14 .

ภาคผนวก จ .

รายชื่อเอกสารและสิ่งพิมพ์ใช้ในการอ่านพิเคราะห์ (SCAN)
ตามกระบวนการอนาคตปรัทัศน์

รายชื่อเอกสารและสิ่งพิมพ์ที่ใช้ในการอ่านพิเคราะห์ (SCAN) ตามกระบวนการอนาคตปริทัศน์

1. ประเภทหนังสือและเอกสารทางวิชาการ

1. คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แนวทางการจัดการศึกษาในอนาคต. โครงการ ทบทวนแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520, พฤศจิกายน 2532.
2. _____. แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535. กรุงเทพฯ : บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป จำกัด, 2535.
3. _____. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ.2535-2539). มกราคม 2535.
4. _____. รายงานการสัมมนาเรื่อง การพัฒนาการศึกษาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและแนวโน้ม ในอนาคต. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล, สิงหาคม 2535.
5. _____. เอกสารประกอบโครงการสัมมนาเรื่อง การพัฒนาการศึกษาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในอนาคต. 13-14 สิงหาคม 2535.
6. _____. เอกสารประกอบโครงการสัมมนาเรื่อง แนวทางการพัฒนาอุดมศึกษาในอนาคต : ข้อค้นพบจากการประเมิน. ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นครราชสีมา, วันที่ 16 - 17 ธันวาคม 2536.
7. _____. รายงานผลการสัมมนาเรื่อง แนวทางการพัฒนาอุดมศึกษาไทยในอนาคต : ข้อค้นพบจากการประเมิน. วันที่ 16 - 17 ธันวาคม 2536. ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นครราชสีมา, กุมภาพันธ์ 2537.
8. _____. สรุปสาระสำคัญจากการประเมินผลแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ.2530-2534) ระดับอุดมศึกษา. เมษายน 2537.
9. คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ.2535-2539). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ยูไนเต็ดโปรดักชั่น, 2535.
10. คุณวุฒิ คนฉลาด และคณะ. รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาเกี่ยวกับบุคลากรในระบบอุดมศึกษา : กระบวนการเข้าทำงาน การพัฒนาบุคลากร การโยกย้ายและเปลี่ยนงาน ประโยชน์จากการวิจัย และบริการด้านอื่น ๆ. เสนอต่อ ทบวงมหาวิทยาลัย, กันยายน 2533.

11. จุมพล หนิมพานิช และคณะ. ความเป็นอิสระทางวิชาการและวิชาชีพในอุดมศึกษา. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช, 2533.
12. จรวพร ธรินทร์ และคณะ. รายงานการวิจัยเรื่อง แนวโน้มตลาดแรงงานของวิทยาลัย พลศึกษาปี 2540. 2531.
13. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะครุศาสตร์. ทิศทางการพัฒนาคณะครุศาสตร์ ระยะ 15 ปี ในช่วง แผนพัฒนาฯ ระยะที่ 8-10 (พ.ศ.2540-2554). กรุงเทพฯ : บริษัทบพิการพิมพ์, 2537.
14. _____. โครงการสัมมนาเรื่อง มหาวิทยาลัยของรัฐเพื่อมวลชน. ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์, 25 ธันวาคม 2537.
15. _____. เอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการเรื่อง การศึกษากับกระแสโลกาภิวัตน์ : ผลกระทบและแนวโน้ม. 10 มีนาคม 2538.
16. ชาตรี ศรีไพพรรณ. บทบาทของภาครัฐในการวิจัยและพัฒนา. เอกสารประกอบการประชุม สัมมนาทางวิชาการระดับชาติเรื่อง การอุดมศึกษาไทยใน 10 ปีข้างหน้า. ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, กรกฎาคม 2537.
17. ชาญชัย พิพัฒน์สันติกุล. สภาพของเทคโนโลยีการศึกษาไทยในปี พ.ศ.2550 ตามความ- คัดการณ์ของนักเทคโนโลยีการศึกษา. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
18. ชัยอนันต์ สมุทวณิช. โลกานวัตกรรมกับอนาคตของประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ผู้จัดการ, พฤศจิกายน 2537.
19. ถวัล สอนธิอนุเคราะห์. กฎหมายมหาวิทยาลัยสถาบันอุดมศึกษา รัฐ เอกชน. กรุงเทพฯ : สำนัก พิมพ์สิริกส์เซ็นเตอร์, มปป.
20. ทองเรือน อมรัชกุล. การบริหารกิจการนิสิต : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. เอกสารการนิเทศ การศึกษา ฉบับที่ 244, หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2525.
21. เทคโนโลยีสุรนารี, มหาวิทยาลัย. โครงการประชุมสัมมนาทางวิชาการระดับชาติเรื่อง การอุดมศึกษาไทยใน 10 ปีข้างหน้า. ณ สุรสัมมนาการ, 25-26 กรกฎาคม 2537.

22. ____ . รายงานการประชุมสัมมนาทางวิชาการระดับชาติเรื่อง การอุดมศึกษาไทยใน 10 ปี
ข้างหน้า. วันที่ 25-26 กรกฎาคม 2537, มีนาคม 2538.
23. เทียนชัย วงศ์ชัยสุวรรณ. โลกาวิวัฒน์ 2,000 "ยุคศรีอาริยะ" กรุงเทพฯ : พิมพ์ที่ บริษัทพิมพ์ดี
จำกัด, ตุลาคม 2537.
24. ธงชัย สันติวงษ์. การบริหารเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช 2533.
25. ____ . องค์การและการบริหารการศึกษา การจัดการแผนใหม่. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนา
พานิช จำกัด, พิมพ์ครั้งที่ 8, 2536.
26. นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. หลักการบริหารการศึกษา. ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
27. นักเรียนไทยในประเทศญี่ปุ่นในพระบรมราชูปถัมภ์, สมาคม. เอกสารเนื่องในโอกาสงาน
สัมมนาพัฒนาไทย ณ อาคารองค์การเยาวชนญี่ปุ่น, 26-27 กุมภาพันธ์ 2537.
28. บัญญัติ บรรทัดฐาน, อธิบดีรองนายกรัฐมนตรี. คำบรรยายเรื่อง อนาคตของการอุดมศึกษาไทย.
จัดโดยสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย. ณ โรงแรมสยามซิตี้, 8
พฤศจิกายน 2537.
29. บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, สถาบัน. การบริหารมหาวิทยาลัยในประเทศไทย. กรุงเทพฯ :
พิมพ์ที่สหภาพสื่อและการพิมพ์, 2531.
30. ประกอบ คุปรัตน์. ทิศทางการอุดมศึกษาของประเทศไทยในทศวรรษหน้า. เอกสาร โรเนียว, 24
มิถุนายน 2536.
31. ประเวศ วะสี. ยุทธศาสตร์ทางปัญญาแห่งชาติ. เอกสารประกอบการประชุม ประจำปี สกว.
ครั้งที่ 1, 18-20 พฤศจิกายน 2537.
32. ปรีทรรศน์ พันธบุรุษย์ เป็ล. คัมภีร์การบริหารองค์กรในศตวรรษที่ 21. จากหนังสือ
Reengineering The Corporation เขียนโดย Michael Hammer และ James Champy.
กรุงเทพฯ : พิมพ์ที่บริษัทสยามธุรกิจและการตลาด จำกัด, พฤศจิกายน 2537.
33. ปภาวดี ดุลยจินดา. ระบบงบประมาณ. ในเอกสารการสอนชุดวิชา การคลังและงบประมาณ
สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2528.

34. พรชูลี อาชวอำรุง. ภาพอนาคตของโลกในศตวรรษที่ 21. ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรกฎาคม 2537.
35. พลศึกษา, กรม, กระทรวงศึกษาธิการ. รายงานการวิจัยเรื่อง แนวโน้มวิทยาลัยพลศึกษาในทศวรรษหน้า. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2531.
36. มหาวิทยาลัย, ทบวง ร่วมกับสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย. รายงานการสัมมนาทางวิชาการเรื่อง เทคนิคการบริหารงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผล. 5-9 สิงหาคม 2534, ณ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, พฤษภาคม 2535.
37. มหาวิทยาลัย, ทบวง. สาระสำคัญจากผลการวิจัยเชิงนโยบาย. ในโครงการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว (พ.ศ.2533-2547). คณะกรรมการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว, กันยายน 2533.
38. _____. วัตถุประสงค์ นโยบาย มาตรการ และเป้าหมายของแผนอุดมศึกษาระยะยาว (พ.ศ.2533-2547).ในโครงการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว(พ.ศ. 2533 - 2547), กันยายน 2533.
39. _____. อุดมศึกษาไทย : คู่มือการที่ท้าทาย. ในโครงการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว (พ.ศ. 2533-2547). คณะกรรมการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว, กันยายน 2533.
40. _____. สองทศวรรษทบวงมหาวิทยาลัย. หนังสือที่ระลึกคล้ายวันสถาปนาทบวงมหาวิทยาลัยครบ 20 ปี. 29 กันยายน 2535.
41. _____. (ร่าง) ทิศทางและนโยบายของแผนพัฒนาอุดมศึกษา ระยะที่ 8 (พ.ศ.2540-2544). เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการเรื่อง กระแสอุดมศึกษาไทยในแผนฯ 8. เนื่องในวันสถาปนาทบวงมหาวิทยาลัย ครบ 22 ปี, กันยายน 2537.
42. _____. เอกสาร โครงการสัมมนาทางวิชาการเนื่องในวันสถาปนามหาวิทยาลัย ครบ 22 ปี เรื่อง กระแสอุดมศึกษาไทยในแผนฯ 8. ณ โรงแรมโซลทวิน, 19-30 กันยายน 2537.
43. _____. เอกสาร โครงการสัมมนาทางวิชาการ เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันสถาปนาทบวงมหาวิทยาลัย ณ โรงแรมเจ้าพระยาปาร์ค กรุงเทพฯ, 29 กันยายน 2536.
44. _____. เอกสาร โครงการประชุมแบบเข้ม เรื่อง สาระของแผนอุดมศึกษาระยะยาว. ณ โรงแรมพัทยาพาเลซ จ.ชลบุรี, 4-6 พฤศจิกายน 2531.

45. วารุณี โอสถารมย์. พัฒนาการอุดมศึกษาในประเทศไทย : การศึกษาวิเคราะห์เชิงนโยบายและผลพวงที่มีต่อการพัฒนาในปัจจุบันและอนาคต. เสนอต่อ ทบวงมหาวิทยาลัย, กันยายน 2533.
46. วิจารย์ พานิช. แผนการดำเนินงานของสำนักงานกองทุนสนับสนุนวิจัย. เอกสารประกอบการประชุม สกว. ประจำปี ครั้งที่ 1, 19-20 พฤศจิกายน 2537.
47. _____. ข้อคิดเห็นบางประการเกี่ยวกับการบริหารงานวิจัย. เอกสารประกอบการประชุมประจำปี สกว. ครั้งที่ 1, 19-20 พฤศจิกายน 2537.
48. วิจิตร วรุตบางกูร. ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา อธิการบดี คณบดี หัวหน้าภาควิชา. หมวดวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2535.
49. วิจิตร ศรีสอ้าน. ทิศทางการพัฒนาอุดมศึกษาไทยใน 10 ปีข้างหน้า. เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาทางวิชาการระดับชาติเรื่อง การอุดมศึกษาไทยใน 10 ปี ข้างหน้า . ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, กรกฎาคม 2537.
50. _____. คำบรรยายพิเศษ การพัฒนาทรัพยากรบุคคลไทยสำหรับศตวรรษที่ 21. ในโอกาสงาน สัมมนาพัฒนาไทย. สมาคมนักเรียนไทยในประเทศญี่ปุ่น ในพระบรมราชูปถัมภ์, กุมภาพันธ์ 2537.
51. วิทยากร เชียงกุล. เพื่อศตวรรษที่ 21 วิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงสังคมไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มิ่งมิตร, กันยายน 2537.
52. วิเทศสหการ, กรม. ความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยกับต่างประเทศใน 10 ปีข้างหน้า. เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาวิชาการระดับชาติเรื่อง การอุดมศึกษาไทยใน 10 ปีข้างหน้า, ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, กรกฎาคม 2537.
53. วิโรจน์ ดันตราภรณ์ . คุณภาพของมืออาชีพไทยในอนาคต. เอกสารประกอบการประชุมประจำปี สกว. ครั้งที่ 1, 19-20 พฤศจิกายน 2537.
54. วิโรจน์ สารรัตนะ . อนาคตทางการศึกษา : แนวคิด ทฤษฎีและบทวิเคราะห์ . กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรพัฒนา, 2532.
55. วันชัย ชันดี และคณะ. วิสัยทัศน์ 2020 แปลและเรียบเรียงจากหนังสือ Vision 2020 . เขียนโดย Stan Davis และ Bill Davidson, กรุงเทพฯ : พิมพ์ที่บริษัท นามมี นึก จำกัด, สิงหาคม 2537.

56. ศลัภณ์ ทรรพนันท์ และคณะ. อนาคตภาพของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศไทย ใน 5 ปี และ 20 ปีข้างหน้า เพื่อประกอบการจัดทำแผนหลักวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีระยะยาว. เสนอต่อ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและการพลังงาน, กันยายน 2534.
57. ส. ศิวรักษ์. อนาคตของไทยในสายตา ส. ศิวรักษ์. กรุงเทพฯ : พิมพ์ที่พาสโก, 2522.
58. สุกัญญา ตีระวนิช และคณะ. คลื่นลูกที่สาม. แปลจากหนังสือ The Third Wave. เขียนโดย Alvin Toffler, กรุงเทพฯ : เจริญวิทย์การพิมพ์, 2536.
59. สุเทพ อัดถากร. เอกสารประกอบการบรรยายพิเศษเรื่อง นโยบายของรัฐด้านอุดมศึกษา. เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาทางวิชาการระดับชาติเรื่อง การอุดมศึกษาไทยใน 10 ปี ข้างหน้า. ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, กรกฎาคม 2537.
60. สนธิ ลิ้มทองกุล. โลกานุวัตร. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ผู้จัดการ, กรกฎาคม 2537.
61. เสน่ห์ จามริก. แนวทางการพัฒนาการศึกษาไทย บทวิเคราะห์เบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน, มิถุนายน 2533.
62. สิปปนนท์ เกตุทัต. ทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไทยใน 10 ปีข้างหน้า : วิสัยทัศน์ใหม่ การเพิ่มสมรรถนะไทยในสังคมโลก. เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาทางวิชาการระดับชาติเรื่อง การอุดมศึกษาไทยใน 10 ปี ข้างหน้า. ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี-สุรนารี, กรกฎาคม 2537.
63. สิปปนนท์ เกตุทัต. ปาฐกถา "สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร ครั้งที่ 3" การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ : เสริมสร้างสมรรถนะไทยในประชาคมโลก. 1 กุมภาพันธ์ 2538.
64. สมชาย ชัยชนะตระกูล. เปิดโลกมิติใหม่โทรคมนาคมโลก. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไพลิน-พับลิชชิง, เมษายน 2537.
65. อมร รักษาสัตย์. ทิศทางของมหาวิทยาลัยในอนาคต. บทความประกอบการอภิปรายทางวิชาการ เรื่อง รูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยในอนาคต. จัดโดยสภาอาจารย์สถาบันบัณฑิต-พัฒนบริหารศาสตร์, 20 พฤศจิกายน 2537.
66. _____. "การอุดมศึกษาเพื่อมวลชนและมวลชนอุดมศึกษา". เอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการเรื่อง มิติใหม่ของการอุดมศึกษาเพื่อมวลชน, 18 พฤศจิกายน 2537.

2. ประเภทวารสาร จดสาร และเอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ

67. คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. อุดมศึกษาในอนาคต : บทบาทที่ควรปรับเปลี่ยน. ในวารสารการศึกษาแห่งชาติ, (ธันวาคม 2536 - มกราคม 2537): 1-88.
68. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สาร่น่ารู้. ใน ข่าวแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8, ฉบับที่ 2 (พฤศจิกายน 2537) : 3-5.
69. _____. สภาคณาจารย์ช่วยสร้างฝันให้เป็นความจริง.ในข่าวสภาคณาจารย์ ปีที่ 24 ฉบับที่ 9 (8 พฤศจิกายน 2537) : 1.
70. _____. จุฬาฯ จับมือ 5 มหาวิทยาลัย ร่วมจัดตั้งสหพันธ์ไทยเนท. ในจุฬาสัมพันธ์ ปีที่ 37 ฉบับที่ 46 (21 พฤศจิกายน 2537) : 1.
71. _____. โครงสร้างและระบบการบริหารมหาวิทยาลัย. ใน สารสภาคณาจารย์ ปีที่ 24 ฉบับที่ 4 (มิถุนายน 2538) : 5-8.
72. _____. สาร่น่ารู้. ใน เอกสารเผยแพร่ข่าวสารแผนพัฒนาฯ 8 ฉบับที่ 1 (พฤศจิกายน 2537) : 4-5.
73. อุทัย บุญประเสริฐ. การบริหารหลักสูตร : หัวใจของการบริหารวิชาการ. ใน วารสารครุศาสตร์ ปีที่ 22 ฉบับที่ 3 (มกราคม - มีนาคม 2537) : 1-11.

3. ประเภทหนังสือพิมพ์

74. เกษม วัฒนชัย. แนะนำปรับทิศทางการอุดมศึกษาไทย มหาวิทยาลัยต้องเล่นเชิงรุก. สยามรัฐ (10 ตุลาคม 2537) : 12.
75. คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. ปรับแผนการศึกษา. สยามรัฐ (1 ธันวาคม 2537) : 12.
76. ธงชัย สันติวงษ์. ทรัพยากรมนุษย์ การศึกษากับโลกาภิวัตน์. กรุงเทพธุรกิจ วันอาทิตย์ (6 พฤศจิกายน 2537) : 5.
77. ชีรภัทร จันทการ. ทิศทางมหาวิทยาลัย. สยามโพสต์ (10 กันยายน 2537) : 8.
78. ประเวศ วะสี. วิกฤตการณ์อุดมศึกษาไทยและการยกเครื่องมหาวิทยาลัย. มติชนสุดสัปดาห์ . (25 กุมภาพันธ์ 2536) : 32-34.

79. พนม พงษ์ไพบูลย์. ตั้งคณะกรรมการศึกษาระดับมัธยมหาทางกำหนดแนวเพื่อการพัฒนา.
แนวหน้า (24 สิงหาคม 2537) : 5.
80. วิจิตร ศรีสอาน . แนะนำปรับปรุงรูปแบบความร่วมมือพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ด้านวิทย์-เทคโนโลยี.
สยามรัฐ (7 กันยายน 2537) : 12.
81. วิชัย ดันศิริ. ผ่า พบ. การศึกษาใหม่โลหะทั้งโครงสร้างล้านปี. ประชาชาติธุรกิจ (16-19 ตุลาคม
2537) : 30-31.
82. วันชัย ศิริชนะ. อุดมศึกษายังมีปัญหาด้านเอกภาพ. เดลินิวส์ (9 ธันวาคม 2537) : 10.
83. _____. แนะนำสถาบันภาษาระดับชาติ. เดลินิวส์ (9 ธันวาคม 2537) : 10.
84. สมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์. เศรษฐกิจไทยกับการขยายตัวของชุมชนเมือง. ประชาชาติธุรกิจ
(7-10 สิงหาคม 2537) : 12.
85. สุวินัย ภรณวลัย. บทบาทคนในบริษัทแบบข่าวสารหนาแน่น (1). กรุงเทพธุรกิจ วันอาทิตย์
(30 ตุลาคม 2537) : 5.
86. _____. บทบาทคนในบริษัทแบบข่าวสารหนาแน่น (2). กรุงเทพธุรกิจ วันอาทิตย์
(6 พฤศจิกายน 2537) : 5.
87. สัมพันธ์ ทองสมัคร. วิทยาลัยพะเยาวันเปิดวิทยาลัยชุมชน. เดลินิวส์ (27 สิงหาคม 2537) : 10.
88. _____. ผู้บริหาร ศธ. อ่อนคอมพิวเตอร์ มติชน (1 กันยายน 2537) : 11.
89. อนันต์ ปันยารชุน. วิพากษ์อุดมศึกษาไทย. มติชน (30 กันยายน 2537) : 11.
90. อภิรัตน์ อรุณินทร์. จัดระบบบริหารสารสนเทศเพื่อประโยชน์ในการวิจัย. ไทยรัฐ (27 สิงหาคม
2537) : 8.
91. อมราภรณ์ สันแสนดี. อรพันธ์ สมวงษ์ศิริ เลขฯ เก่งยุค 2,000. ประชาชาติธุรกิจ (17-19
พฤศจิกายน 2537) : 64.
92. การศึกษาภายใต้ภาคราชการ ที่ถูกท้าทายและตรวจสอบ. ผู้จัดการรายวัน (12-13 พฤศจิกายน
2537) : 12.
93. กระแสขงงานเคียงคู่มหาวิทยาลัย. สยามโพสต์ (9 พฤศจิกายน 2537) : 7.

94. ขยายอาณาจักร เคพีเอ็นกรุ๊ป บทสรุปคุณหญิงพรทิพย์. ประชาชาติธุรกิจ (17-19 พฤศจิกายน 2537) : 36.
95. งบการศึกษานำขยายการใช้เป็น 2 ปี. สยามรัฐ (6 กันยายน 2537) : 12.
96. ซึ่มหาวิทยาลัยรัฐ ปรับคุณภาพอาจารย์การบริหารด่วน. สยามโพสต์ (1 ตุลาคม 2537) : 7.
97. ชีวิตขาดแหล่งรวมสารพัดปัญหา คั้งมหาวิทยาลัยใหม่ดีกว่าขยายสาขา. ไทยรัฐ (12 พฤศจิกายน 2537) : 8.
98. ดึงคุณภาพการศึกษาไทยยังต่ำ โทษหลักสูตรจำกัดความคิดเด็ก. ไทยรัฐ (12 พฤศจิกายน 2537) : 8.
99. ทบวงฯ ปรับบทบาทใหม่. สยามโพสต์ (29 กันยายน 2537) : 7.
100. ทบวงฯ ไม่ขอยุ่มาตรฐาน วก. สยามโพสต์ (1 ตุลาคม 2537) : 7.
101. ทบวงฯ หนุนมหาวิทยาลัยวางเครือข่ายคอมพิวเตอร์อินเทอร์เน็ตพัฒนาข้อมูล. ไทยรัฐ (10 กันยายน 2537) : 8.
102. ทปอ. มีมติปรับคุณภาพ ตั้งองค์กรคุมระบบมหาวิทยาลัย. สยามโพสต์ (3 พฤศจิกายน 2537) : 6.
103. ทปอ. รื้อระบบบริหารมหาวิทยาลัย. สยามโพสต์ (7 กันยายน 2537) : 7
104. เน้นแนวยุคโลกาภิวัตน์ เน้นพัฒนามนุษย์. แนวหน้า (4 กันยายน 2537) : 5.
105. บริหารสู่เส้นชัย ปี 2,000 ผูกพันมิตร-ลดขนาดองค์กร ผสมผสานคนต่างวัฒนธรรม. ประชาชาติธุรกิจ (11-13 สิงหาคม 2537) : 62-63.
106. ปรัชญาการบริหาร ดร.ทักษิณ ชินวัตร. ประชาชาติธุรกิจ (10-12 พฤศจิกายน 2537) : 12
107. แปรรูปวิสาหกิจยุคโลกาภิวัตน์ เป้าหมายคืออะไร. กรุงเทพธุรกิจ วันอาทิตย์ (30 ตุลาคม 2537) : 5-6.
108. ปัญหาขาดบุคลากรถึงขั้นวิกฤติ สมาคม บง. ร่วมหารือธนาคาร. สยามโพสต์ (14 พฤศจิกายน 2537) : 21.
109. ประกันคุณภาพการศึกษา บันไดสู่ความเป็นเลิศ. ไทยรัฐ (10 พฤศจิกายน 2537) : 8.
110. เผยทบวงเน้นบริหารใหม่ กระจายอำนาจสู่มหาวิทยาลัย. ข่าวสด (1 กรกฎาคม 2537) : 7.

111. มศว. สอนมินิเอ็มอีดี ปี 38. สยามโพสต์ (8 พฤศจิกายน 2537) : 7.
112. ขกเครื่องครูอาชีพศึกษาใหม่. สยามโพสต์ (12 กันยายน 2537) : 7.
113. ขกเครื่องระบบราชการ ความล้มเหลวซ้ำซาก สยามโพสต์ (18 ตุลาคม 2537) : 17.
114. ราชภัฏแจกทุนการศึกษาต่อใจเด็กเรียนสายวิทย์. สยามโพสต์ (19 พฤศจิกายน 2537) : 7.
115. รายงานพิเศษจากการสัมมนาระดับชาติเรื่อง วิกฤติบุคลากรไทยในทศวรรษหน้า.
กรุงเทพฯธุรกิจ (21 พฤศจิกายน 2537) | 1-2.
116. ธีรระบบบริหารมหาวิทยาลัย. สยามโพสต์ (7 กันยายน 2537) : 7.
117. วิจิตร เสนอทางแก้คนล้นงาน. สยามโพสต์ (3 ตุลาคม 2537) : 7.
118. วิสัยทัศน์ ของผู้บริหารและมิติของการบริหาร. ประชาชาติธุรกิจ ฉบับพิเศษ (มปป.) : 16-18.
119. วัฒนธรรมในกระแสโลกาภิวัตน์ หวนกลับสู่ธรรมชาติและความเป็นมนุษย์. ผู้จัดการรายวัน
(19-20 พฤศจิกายน 2537): 10.
120. ส. สุวรรณ. จุดไฟปัญญาให้โชติช่วง ความหวาดผวาค่อนาคต. กรุงเทพฯธุรกิจ วันอาทิตย์
(6 พฤศจิกายน 2537) | 8.
121. สกศ. ระดมพลจัดแผนการศึกษา 8. สยามโพสต์ (12 กันยายน 2537) : 7.
122. สภาคณาจารย์จะผ่าตัดโครงสร้างระบบการบริหารมหาวิทยาลัย. ข่าวสภาคณาจารย์ ปีที่ 24
ฉบับที่ 7 (11 ตุลาคม 2537) : 1.

4. ประเภทภาษาอังกฤษ

123. Achava-Amrung,C. A Proposed Model for Education in the Micro-Electronic Age" Paper
Presented at the International Conference on Education for the World's
Children Faculty of Education, Chulalongkorn University, Bangkok, Thailand :
October, 1992.
124. Knowles, S. Asa. The International Encyclopedia of Higher Education. Volume 2,
San Francisco : Jossey-Bass , 1977.

125. _____. **The International Encyclopedia of Higher Education. Volume 5,**
San Francisco : Jossey-Bass , 1977.
126. Shane, H.G. **Curriculum Change Toward the 21st Century.** Washington, D.C. : The
National Education Association, 1977.
127. _____. **"Looking to the Future : Reassessment of Educational Issues of the 1970's"**
Phi Delta Kappa 54 (1973b) : 326-337.
128. Tellefsen, Thomas E. **Improving College Management : An Integrated Systems
Approach.** San Francisco : Jossey-Bass, 1990.
129. Toffler, Alvin. **Future shock.** London, Pan Books, 1970.
130. _____. **The Third Wave.** New York : William Morrow, 1980.

ภาคผนวก ฉ.
แบบสอบถามการวิจัย

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง แนวโน้มการบริหารในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
ในศตวรรษที่ 21

คำชี้แจง

แบบสอบถามการวิจัยนี้ เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลสำหรับการวิจัยเรื่องแนวโน้มการบริหารในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในศตวรรษที่ 21 ข้อมูลที่นำมาสร้างแบบสอบถามการวิจัยนี้ ได้จากการอ่านพิเคราะห์ (SCAN) เอกสารและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ตามกระบวนการอนาคตปริทัศน์ (FUTURE SCANNING PROCESS) แล้วนำมาสรุปแนวโน้มการบริหารในสถาบันอุดมศึกษา เป็นภาพเดนโดรแกรม (DENDROGRAM) ดังได้แนบมาพร้อมกันนี้

แบบสอบถามการวิจัยนี้ แบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ

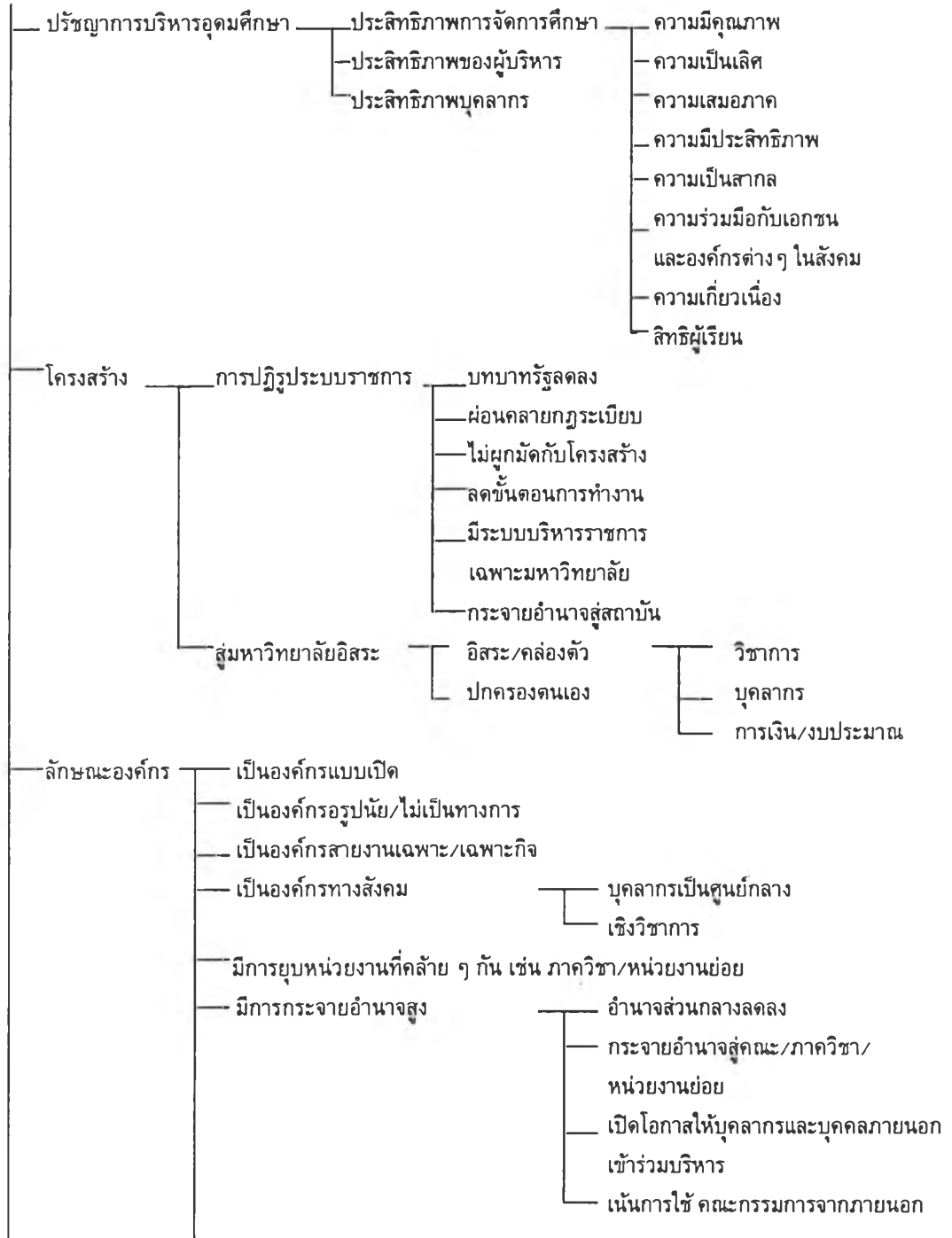
- ส่วนที่ 1 การคาดการณ์เกี่ยวกับแนวโน้มการบริหารในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในศตวรรษที่ 21
- ส่วนที่ 2 การกำหนดตัวผู้บริหารที่ต้องเป็นผู้ตัดสินใจในประเภทงานบริหารแต่ละระดับ/ประเภทของงานบริหาร
- ส่วนที่ 3 การพิจารณาความเป็นไปได้ถึงลักษณะงานบริหารที่จะเกิดขึ้น ในศตวรรษที่ 21

ข้อมูลเกี่ยวข้องกับผู้ที่ทรงคุณวุฒิ

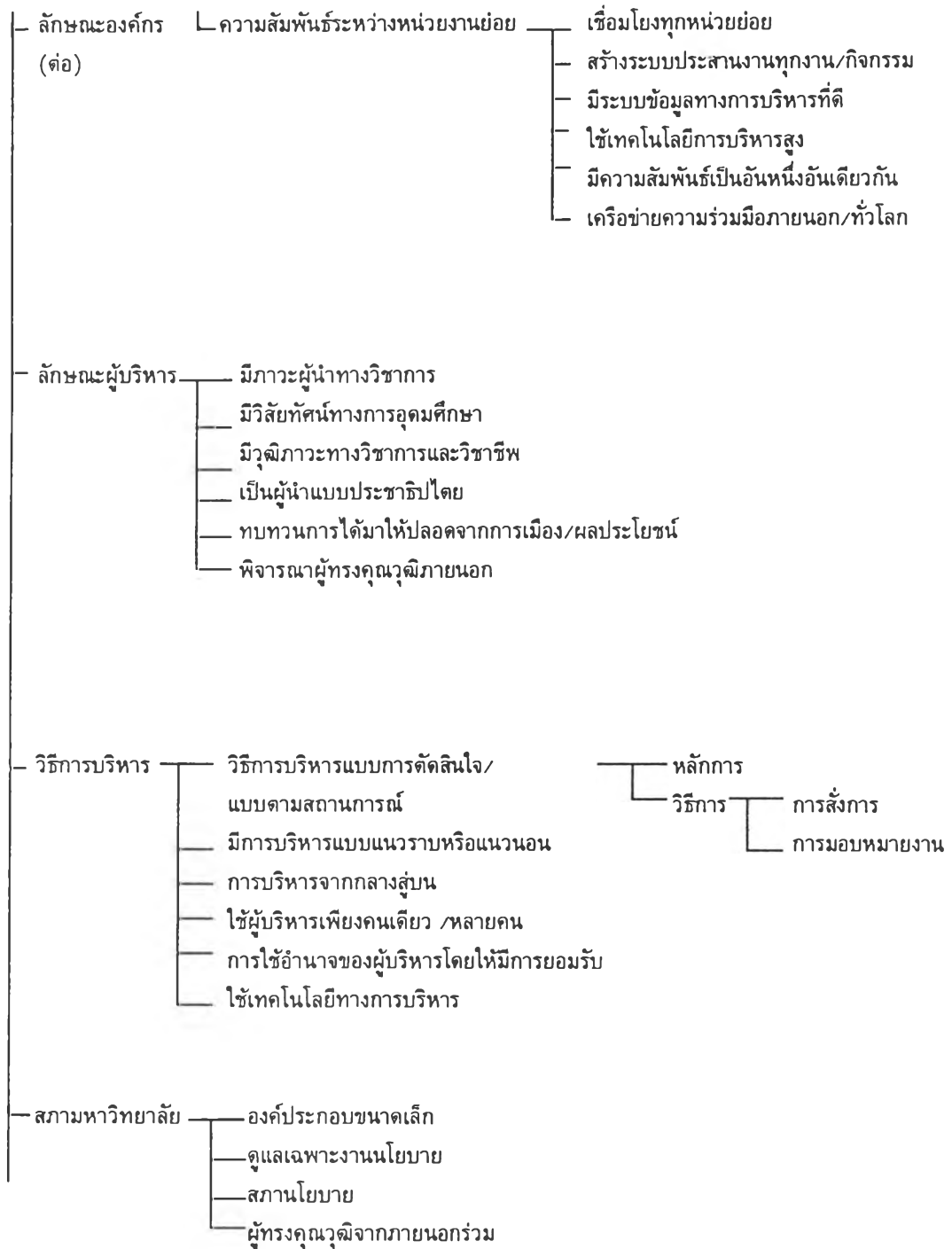
1. ชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ.....
2. ตำแหน่ง.....
หน่วยงาน.....
3. วันเดือนปีที่สอบถาม

แนวโน้มการบริหารงานในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
ในศตวรรษที่ 21

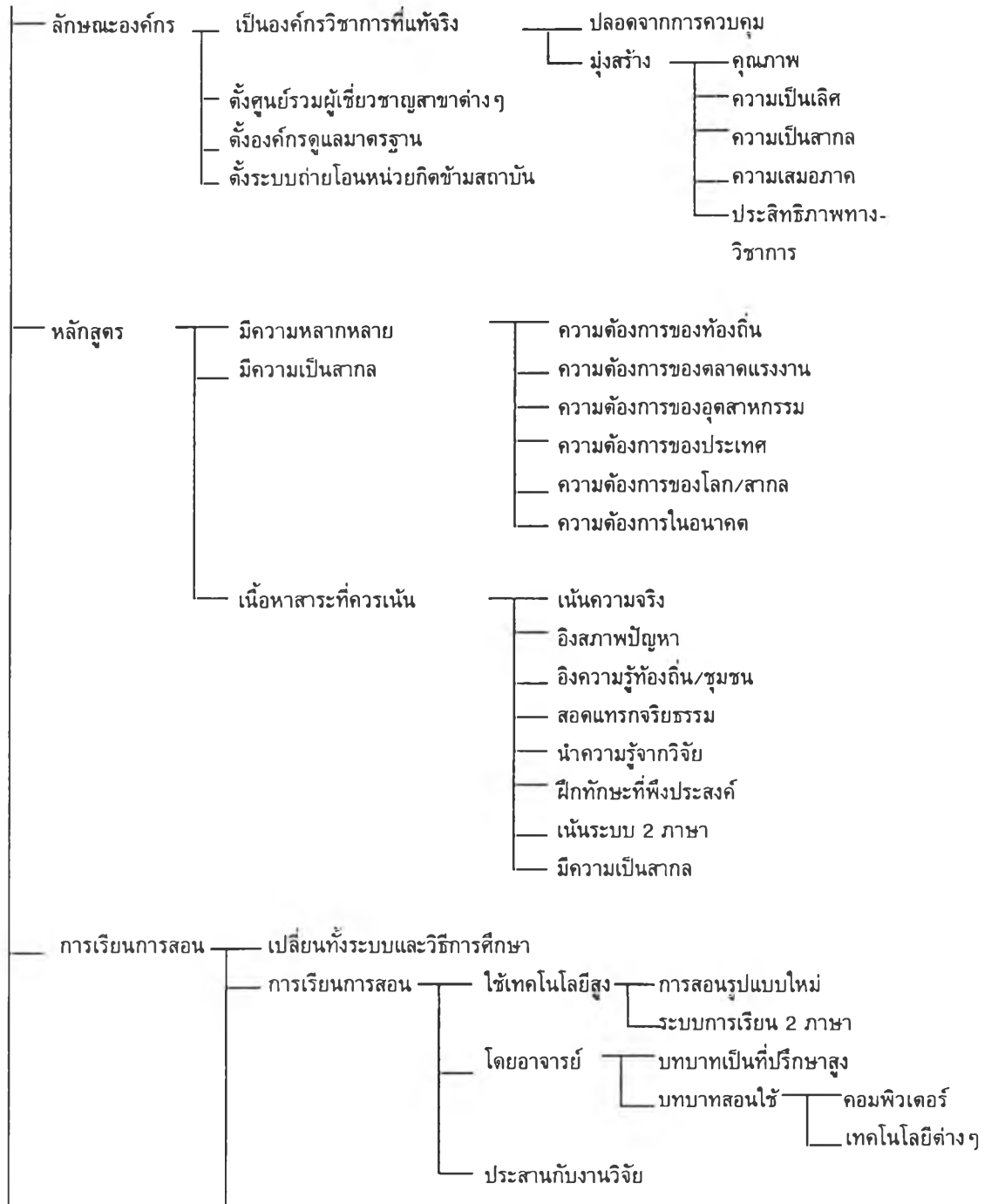
การบริหารงานทั่วไป

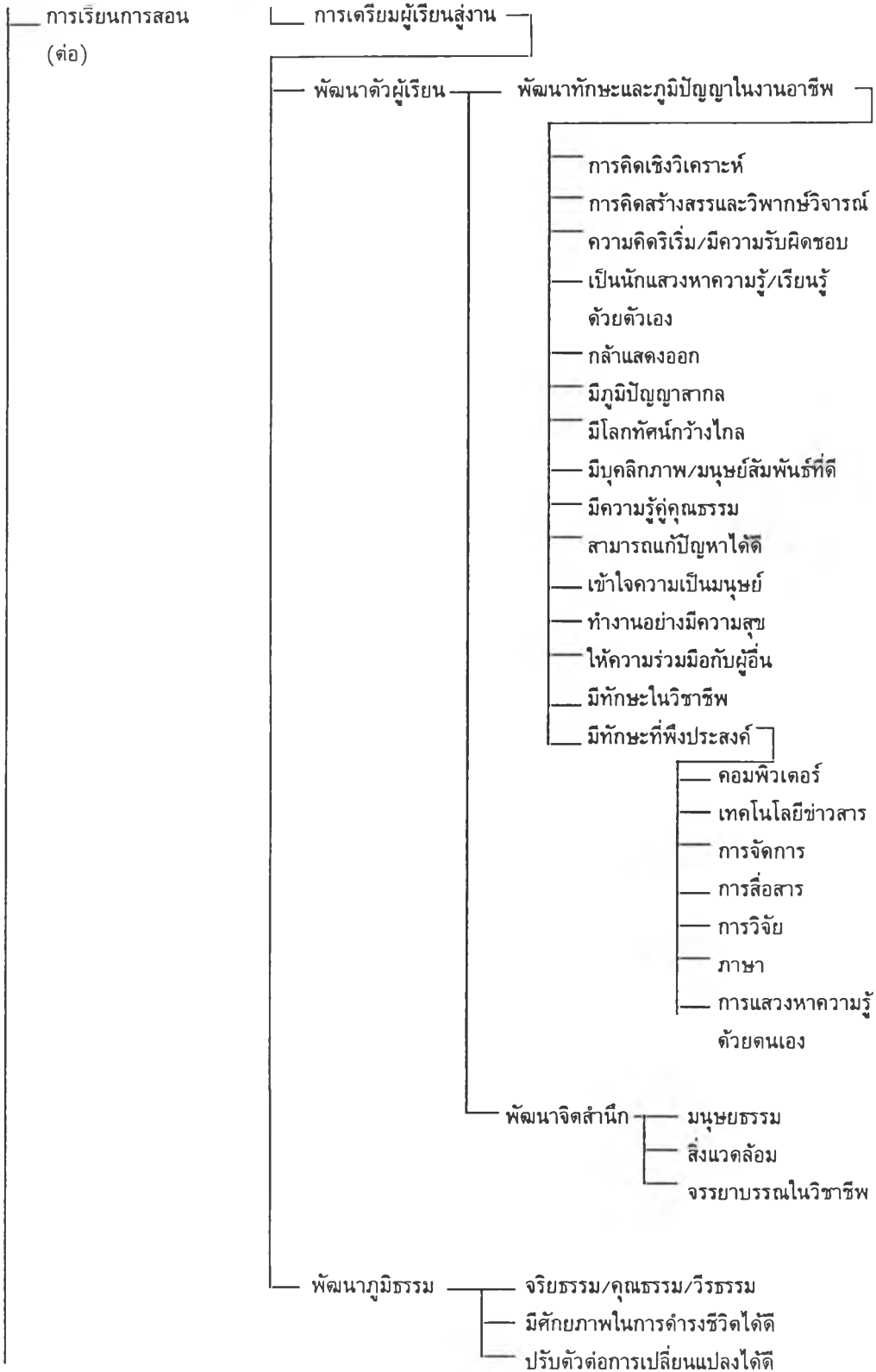
(ต่อ)

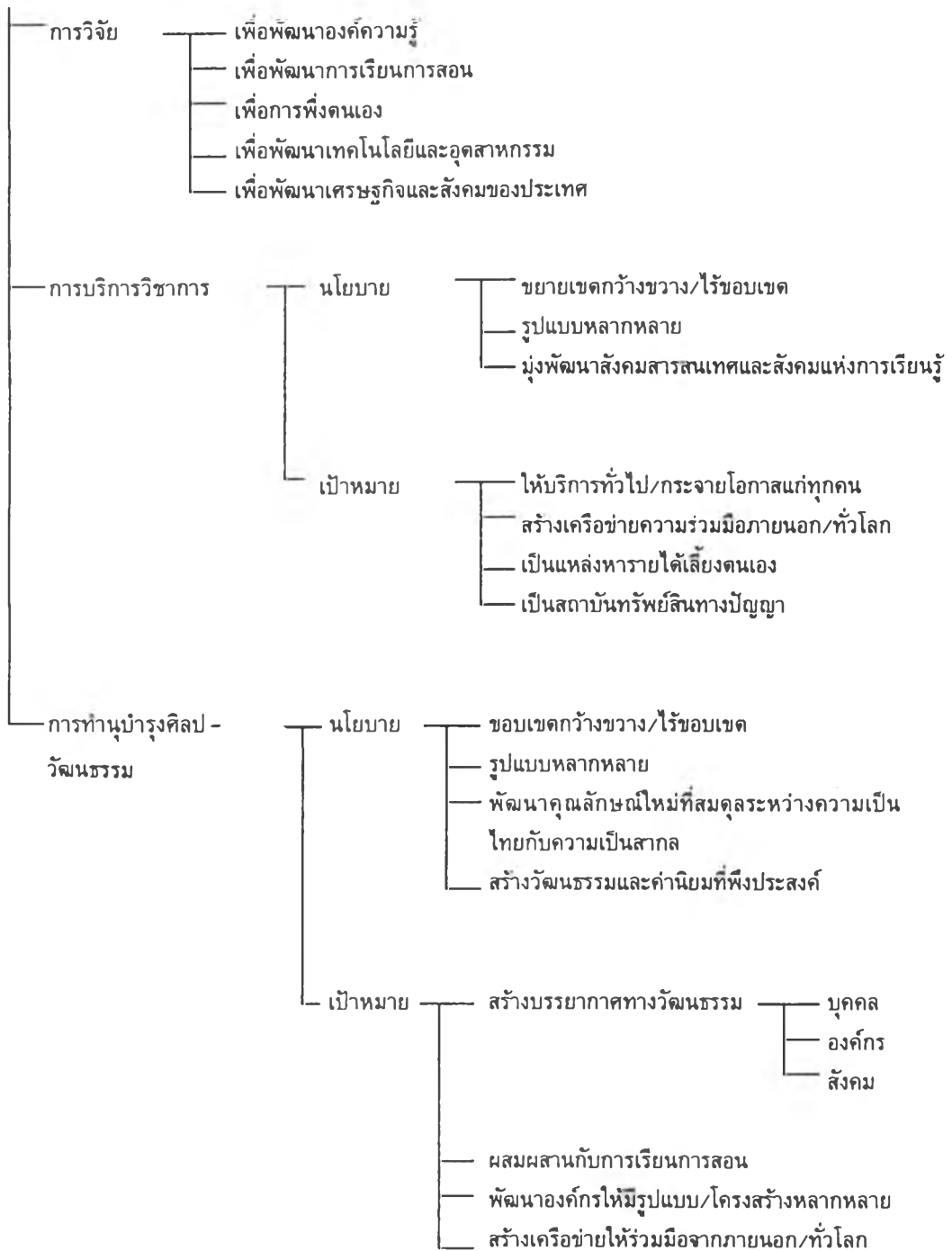
การบริหารงานวิชาการ

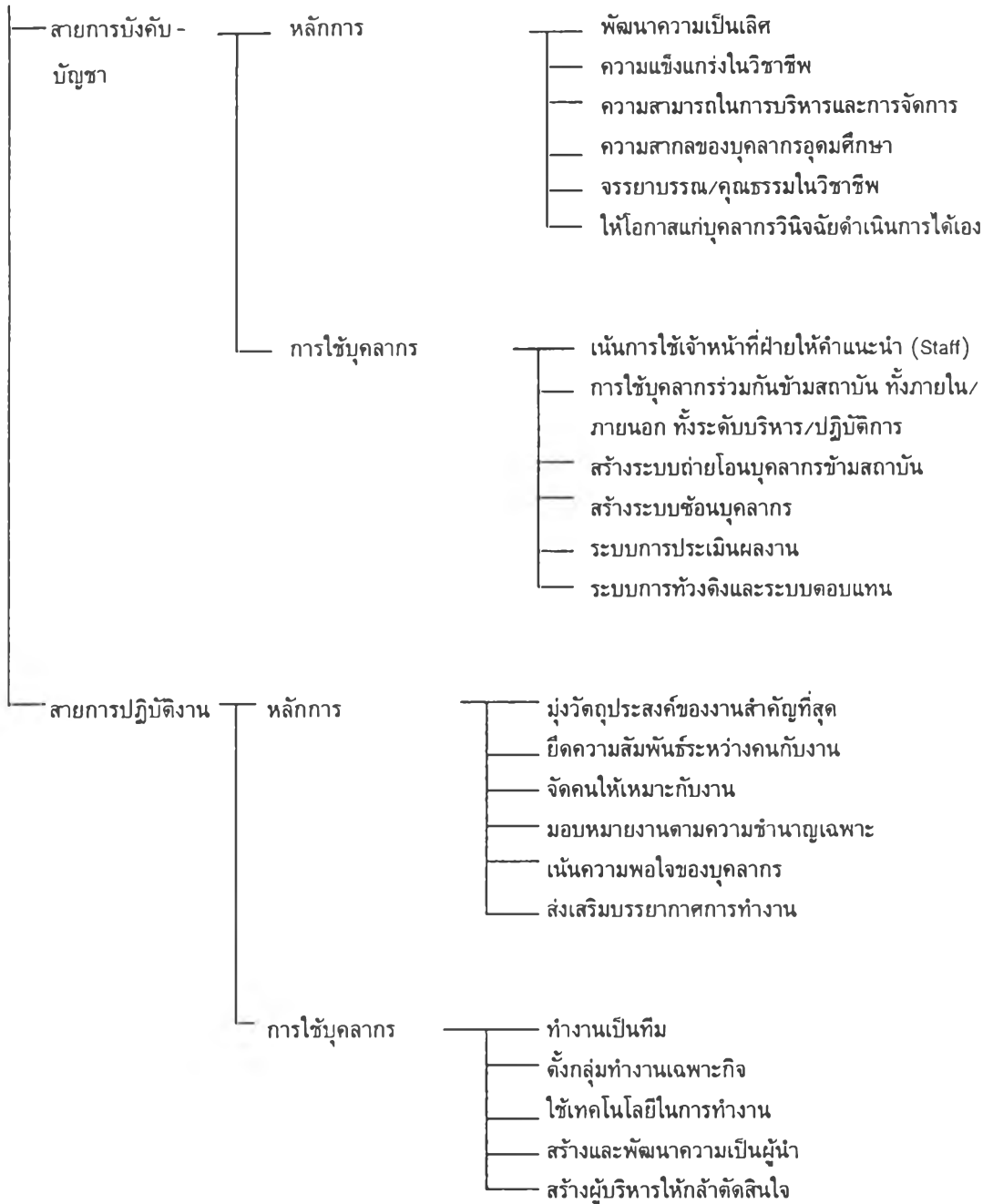
(ต่อ)

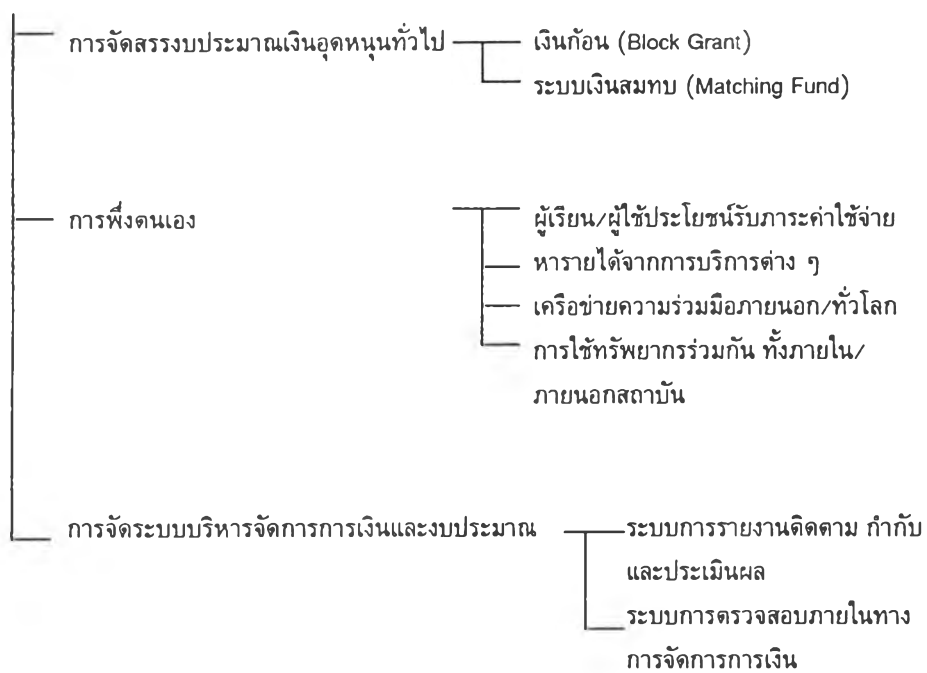
(ต่อ)

การบริหารงานบุคคล

การบริหารงานการเงินและงบประมาณ

การบริหารงานกิจการนิสิต

ส่วนที่ 1

การจัดระดับและประเภทลักษณะงานบริหารที่เกิดขึ้น ในศตวรรษที่ 21

คำชี้แจง

โปรดใช้วิสัยทัศน์ทางการศึกษาของท่าน พิจารณาภาพแนวโน้มการบริหารงานในสถาบันอุดมศึกษา ในศตวรรษที่ 21 โดยขอให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่กำหนดไว้ อาจขีดได้หลายเครื่องหมายตามวิสัยทัศน์ที่ควรจะเป็นของท่าน

ลักษณะงานบริหารที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21	การจัดระดับของงานบริหาร					การจัดประเภทของงานบริหาร				
	ระดับนโยบาย	ระดับปฏิบัติการ				งานทั่วไป	งานวิชาการ	งานบุคคล	งานการเงิน/งบประมาณ	งานกิจการนิสิต
		งานปฏิบัติ การทั่วไป	งานวางแผน	งานวิจัย	งานประเมินผล					
1. การวางแผนนโยบายของมหาวิทยาลัย										
2. การจัดทำแผนพัฒนามหาวิทยาลัย (STRATEGIC PLANS)										
3. การวางระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ออกประกาศ ข้อกำหนดและข้อบังคับของ มหาวิทยาลัย										
4. การจัดทำแผนปฏิบัติการของมหาวิทยาลัย (OPERATING PLANS)										
5. การวางแผนเป้าหมายและแผนการทำงานของ ฝ่ายงานต่าง ๆ										
6. การกำหนดขอบเขตและอำนาจหน้าที่ของ ฝ่ายงานต่าง ๆ										

ลักษณะงานบริหารที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21	การจัดระดับของงานบริหาร				การจัดประเภทของงานบริหาร				
	ระดับนโยบาย	ระดับปฏิบัติการ			งานทั่วไป	งานวิชาการ	งานบุคคล	งานการเงิน/งบประมาณ	งานกิจการนิสิต
		งานปฏิบัติการทั่วไป	งานวางแผน	งานวิจัย					
7. การแต่งตั้งคณะกรรมการและผู้บริหารต่างๆ 7.1 สภามหาวิทยาลัย 7.2 อธิการบดี 7.3 สภาวิชาการ 7.4 สภาคณาจารย์ 7.5 คณะกรรมการประจำคณะ 7.6 คณะกรรมการสรรหาและคัดเลือกอธิการบดี 7.7 คณะสรรหาผู้บริหารระดับต่าง ๆ /อาจารย์/บุคลากร 7.8 คณะสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก 7.9 คณะกรรมการมหาวิทยาลัยติดตามประเมินผล/กำกับกับการดำเนินงานต่าง ๆ 7.10 คณะกรรมการ/ทำงานเฉพาะกิจต่าง ๆ									

ลักษณะงานบริหารที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21	การจัดระดับของงานบริหาร					การจัดประเภทของงานบริหาร				
	ระดับนโยบาย	ระดับปฏิบัติการ				งานทั่วไป	งานวิชาการ	งานบุคคล	งานการเงิน/งบประมาณ	งานกิจการนิสิต
		งานปฏิบัติ การทั่วไป	งานวางแผน	งานวิจัย	งานประเมินผล					
8. การจัดตั้ง รวม ชุบเล็ก บัณฑิตวิทยาลัย คณะ ภาควิชา และหน่วยงานต่าง ๆ										
9. การให้สถาบันเข้าสมทบ										
10. การให้ปริญญา อนุปริญญา และประกาศนียบัตร										
11. การปรับปรุงโครงสร้างขององค์กร										
11.1 การปรับปรุง/เปลี่ยนแปลงภายในคณะ/หน่วยงาน										
11.2 การรวมงานที่คล้ายคลึงกัน เช่น การบูรรวมภาควิชา/ฝ่ายงานต่าง ๆ										
12. การพัฒนากลไกการบริหารงานของมหาวิทยาลัย										
12.1 ลดขั้นตอนการทำงาน กระบวนการอนุมัติ และสายบังคับบัญชา										

ลักษณะงานบริหารที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21	การจัดระดับของงานบริหาร					การจัดประเภทของงานบริหาร				
	ระดับนโยบาย	ระดับปฏิบัติการ				งานทั่วไป	งานวิชาการ	งานบุคคล	งานการเงิน/งบประมาณ	งานกิจการนิสิต
		งานปฏิบัติ การทั่วไป	งานวางแผน	งานวิจัย	งานประเมินผล					
12.2 ปรับวิธีการปฏิบัติงานที่ไม่ผูกมัดกับโครงสร้าง										
12.3 สร้างกลไกการกระจายอำนาจในมหาวิทยาลัย										
12.4 สร้างระบบห่วงดึงและระบบตอบแทน										
12.5 สร้างเครือข่ายความร่วมมือทางการบริหารภายนอก										
12.6 สร้างระบบประสานงานระหว่างฝ่ายงานต่าง ๆ										
12.7 นำเทคโนโลยีทางการบริหารมาใช้										
13. การบริหารงานประชาสัมพันธ์ ชุมชน-สัมพันธ์ และศิษย์เก่าสัมพันธ์										

ลักษณะงานบริหารที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21	การจัดระดับของงานบริหาร					การจัดประเภทของงานบริหาร				
	ระดับ นโยบาย	ระดับปฏิบัติการ				งาน ทั่วไป	งาน วิชาการ	งาน บุคคล	งาน การเงิน/ งบ ประมาณ	งาน กิจการ นิสิต
		งาน ปฏิบัติ การทั่วไป	งานวาง แผน	งานวิจัย	งาน ประเมิน ผล					
14. การศึกษาและประเมินผลการปฏิบัติงาน 14.1 การศึกษาการทำงานของ สภามหาวิทยาลัย 14.2 การประเมินอธิการบดี 14.3 การควบคุม/ประเมินการ ดำเนินงานของมหาวิทยาลัย										
15. การจัดทำและเสนอรายงานประจำปี ของมหาวิทยาลัย										
16. การจัดทำแผนต่าง ๆ 16.1 แผนพัฒนาวิชาการ 16.2 แผนวิจัย 16.3 แผนบริการวิชาการ 16.4 แผนพัฒนาอาจารย์/บุคลากร 16.5 แผนการรับนักศึกษากระยะยาว										

ลักษณะงานบริหารที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21	การจัดระดับของงานบริหาร					การจัดประเภทของงานบริหาร				
	ระดับนโยบาย	ระดับปฏิบัติการ				งานทั่วไป	งานวิชาการ	งานบุคคล	งานการเงิน/งบประมาณ	งานกิจการนิสิต
		งานปฏิบัติ การทั่วไป	งานวางแผน	งานวิจัย	งานประเมินผล					
17. การดำเนินการจัดหลักสูตร 17.1 การเปิดสอนวิชา/สาขาวิชา/ หลักสูตรเดิม/ใหม่ 17.2 การกำหนดตำราและแบบเรียน 17.3 การกำหนดตารางเวลาเรียน จัดห้องเรียน/กิจกรรม 17.4 การขุบเลิกวิชา/สาขาวิชา/หลักสูตร										
18. การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร/ การเรียนการสอน 18.1 การพัฒนาหลักสูตรรูปแบบใหม่ ๆ 18.2 การพัฒนาการเรียนการสอน แบบใหม่ ๆ 18.3 การทบทวน/วิเคราะห์/ ประเมินผลการใช้หลักสูตร										

ลักษณะงานบริหารที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21	การจัดระดับของงานบริหาร					การจัดประเภทของงานบริหาร				
	ระดับนโยบาย	ระดับปฏิบัติการ				งานทั่วไป	งานวิชาการ	งานบุคคล	งานการเงิน/งบประมาณ	งานกิจการนิสิต
		งานปฏิบัติ การทั่วไป	งานวางแผน	งานวิจัย	งานประเมินผล					
18.4 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของมหาวิทยาลัย										
18.5 การปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานของมหาวิทยาลัย										
18.6 การประเมินผลผู้เรียนเทียบกับมาตรฐานการศึกษา										
19. การพัฒนา/ทบทวน/ปรับปรุง วิธีการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในสถาบัน										
20. การกำหนดภาระงานสอนของอาจารย์										
21. การจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาอาจารย์/บุคลากร										
22. การสนับสนุน/ส่งเสริมงานวิจัย										
22.1 การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน										

ลักษณะงานบริหารที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21	การจัดระดับของงานบริหาร					การจัดประเภทของงานบริหาร				
	ระดับนโยบาย	ระดับปฏิบัติการ				งานทั่วไป	งานวิชาการ	งานบุคคล	งานการเงิน/งบประมาณ	งานกิจการนิสิต
		งานปฏิบัติ การทั่วไป	งานวางแผน	งานวิจัย	งานประเมินผล					
22.2 การวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้										
22.3 การวิจัยสถาบัน										
23. เสริมสร้างให้เกิดองค์การวิชาการที่แท้จริง										
23.1 เสริมสร้างบรรยากาศการทำงาน										
23.2 สร้างปัจจัยพื้นฐานต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานวิชาการ										
23.3 ปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการปฏิบัติงานวิชาการ										
23.4 สร้างกลไกเพื่อประกันคุณภาพการศึกษา										
23.5 พัฒนาระบบการรับรองวิทยฐานะระดับสถาบันและสาขาวิชา										
24. เสริมสร้างวัฒนธรรมประเมินผลงาน										

ลักษณะงานบริหารที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21	การจัดระดับของงานบริหาร					การจัดประเภทของงานบริหาร				
	ระดับนโยบาย	ระดับปฏิบัติการ				งานทั่วไป	งานวิชาการ	งานบุคคล	งานการเงิน/งบประมาณ	งานกิจการนิสิต
		งานปฏิบัติการทั่วไป	งานวางแผน	งานวิจัย	งานประเมินผล					
24.1 การพัฒนาระบบการประเมินผลงาน										
25. สร้างกลไกและพัฒนาระบบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการทั่วโลก										
25.1 โครงการแลกเปลี่ยนผู้บริหาร อาจารย์ บุคลากร และนักศึกษา										
26. การออกข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคล										
26.1 ปรับปรุงกฎระเบียบการบริหารงานบุคคลที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน										
26.2 สร้างระบบช้อนบุคลากรเพื่อเข้าสู่โครงสร้างใหม่										
26.3 พัฒนาระบบบริหารงานบุคคลแบบเบ็ดเสร็จที่มีการดำเนินงานสิ้นสุดในระดับสถาบัน										

ลักษณะงานบริหารที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21	การจัดระดับของงานบริหาร					การจัดประเภทของงานบริหาร				
	ระดับนโยบาย	ระดับปฏิบัติการ				งานทั่วไป	งานวิชาการ	งานบุคคล	งานการเงิน/งบประมาณ	งานกิจการนิสิต
		งานปฏิบัติ การทั่วไป	งานวางแผน	งานวิจัย	งานประเมินผล					
27. การจัดทำแผนต่าง ๆ 27.1 แผนปฏิบัติงานของอาจารย์/บุคลากร 27.2 แผนอัตรากำลัง 3 ปี 27.3 แผนการรับอาจารย์/บุคลากร										
28. การประเมินแผนต่าง ๆ										
29. การแต่งตั้งและถอดถอนผู้บริหาร/ อาจารย์/บุคลากรระดับต่าง ๆ 29.1 รักษาการตำแหน่งอธิการบดี 29.2 ผู้บริหารระดับรองอธิการบดีต่างๆ 29.3 ผู้บริหารระดับคณบดีและรองลงมา										
30. การแต่งตั้งและถอดถอนตำแหน่งทาง วิชาการ 30.1 ตำแหน่งศาสตราจารย์เกียรติคุณ และรองศาสตราจารย์ลงมา										

ลักษณะงานบริหารที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21	การจัดระดับของงานบริหาร					การจัดประเภทของงานบริหาร				
	ระดับนโยบาย	ระดับปฏิบัติการ				งานทั่วไป	งานวิชาการ	งานบุคคล	งานการเงิน/งบประมาณ	งานกิจการนิสิต
		งานปฏิบัติ การทั่วไป	งานวางแผน	งานวิจัย	งานประเมินผล					
31. การจ้างบุคลากรต่าง ๆ 31.1 ที่ปรึกษา 31.2 อาจารย์/บุคลากร 31.3 พนักงาน/ลูกจ้าง										
32. การให้รางวัลตอบแทน และการลงโทษ แก่อาจารย์/บุคลากร 32.1 การกำหนดเกณฑ์การประเมินผล และให้คำติชม 32.2 กระบวนการเลื่อนขั้นและบำ- เหน็จความดีความชอบ										
33. การควบคุมและประเมินการปฏิบัติงาน ของอาจารย์/บุคลากร 33.1 การปฐมนิเทศงานแก่อาจารย์/ บุคลากร										

ลักษณะงานบริหารที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21	การจัดระดับของงานบริหาร				การจัดประเภทของงานบริหาร				
	ระดับนโยบาย	ระดับปฏิบัติการ			งานทั่วไป	งานวิชาการ	งานบุคคล	งานการเงิน/งบประมาณ	งานกิจการนิสิต
		งานปฏิบัติการทั่วไป	งานวางแผน	งานวิจัย					
33.2 การแบ่งงาน/มอบหมายงานตามความถนัด									
33.3 การควบคุม/นิเทศก์งานทั่วไป									
33.4 การประเมินผลงานประจำปี									
34. การสับเปลี่ยนตำแหน่งอาจารย์/บุคลากรทั้งภายในและภายนอกสถาบัน									
35. กระบวนการขอลาหยุดของอาจารย์/บุคลากร									
36. การประเมินกำลังคน/อัตรากำลัง									
37. การปรับปรุงการบริหารการเงิน/งบประมาณเพื่อเข้าสู่โครงสร้างใหม่									
37.1 วางระเบียบการใช้เงินในรูปแบบเงินก้อนหรือสมทบ									

ลักษณะงานบริหารที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21	การจัดระดับของงานบริหาร					การจัดประเภทของงานบริหาร				
	ระดับนโยบาย	ระดับปฏิบัติการ				งานทั่วไป	งานวิชาการ	งานบุคคล	งานการเงิน/งบประมาณ	งานกิจการนิสิต
		งานปฏิบัติ การทั่วไป	งานวางแผน	งานวิจัย	งานประเมิน ผล					
37.2 การจัดสรรเงินให้แก่คณะ/ หน่วยงานต่าง ๆ										
37.3 การปรับกฎระเบียบให้สามารถ เคลื่อนย้ายทรัพยากรได้										
37.4 สร้างระบบบริหารเงินทุนต่าง ๆ										
38. การตั้งคณะกรรมการบริหารการเงิน ต่าง ๆ										
38.1 คณะกรรมการตรวจสอบระบบ บริหารทรัพยากรและการเงินของ มหาวิทยาลัย คณะ สถาบันและ ภาค วิชา										
38.2 คณะกรรมการทบทวนงบประมาณ ประจำปี										
39. การเตรียมการและเสนอขอเงินงบประมาณ										

ลักษณะงานบริหารที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21	การจัดระดับของงานบริหาร				การจัดประเภทของงานบริหาร					
	ระดับนโยบาย	ระดับปฏิบัติการ				งานทั่วไป	งานวิชาการ	งานบุคคล	งานการเงิน/งบประมาณ	งานกิจการนิสิต
		งานปฏิบัติการทั่วไป	งานวางแผน	งานวิจัย	งานประเมินผล					
40. การพิจารณาและอนุมัติการเงิน 40.1 การอนุมัติใช้เงินงบประมาณ 40.2 การอนุมัติใช้เงินรายได้ของมหาวิทยาลัย 40.3 การอนุมัติใช้เงินสำรองจ่าย 40.4 การอนุมัติใช้เงินสำหรับโครงการใหญ่ ๆ										
41. กระบวนการจ่ายเงิน/รับเงิน/ใบเสร็จ/การจัดซื้อ/การบัญชี										
42. พัฒนากลไกเพื่อการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ 42.1 การจัดหาแหล่งเงินทุนจ่ายภายนอก/ต่างประเทศ 42.2 การกำหนดเงื่อนไขการจ่ายค่าเล่าเรียน										

ลักษณะงานบริหารที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21	การจัดระดับของงานบริหาร					การจัดประเภทของงานบริหาร				
	ระดับนโยบาย	ระดับปฏิบัติการ				งานทั่วไป	งานวิชาการ	งานบุคคล	งานการเงิน/งบประมาณ	งานกิจการนิสิต
		งานปฏิบัติการทั่วไป	งานวางแผน	งานวิจัย	งานประเมินผล					
42.3 การเก็บค่าธรรมเนียมจากการให้บริการประเภทต่าง ๆ										
42.4 การจัดตั้งกองทุนขอยอดเงินต้น										
43. การสร้างระบบตรวจสอบภายในทางด้านการเงิน										
43.1 สร้างระบบงาน การติดตามกำกับ ประเมินผล เพื่อควบคุมและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินของหน่วยงานต่าง ๆ										
43.2 จัดทำระบบรายงานค่าใช้จ่ายประจำปี										
44. การจัดทำแผนกิจการนิสิต										
45. การบริการนิสิต										
45.1 การรับ/ คัดเลือกนิสิต										

ลักษณะงานบริหารที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21	การจัดระดับของงานบริหาร					การจัดประเภทของงานบริหาร				
	ระดับนโยบาย	ระดับปฏิบัติการ				งานทั่วไป	งานวิชาการ	งานบุคคล	งานการเงิน/งบประมาณ	งานกิจการนิสิต
		งานปฏิบัติ การทั่วไป	งานวางแผน	งานวิจัย	งานประเมิน ผล					
45.2 การลงทะเบียนเรียน										
45.3 การเก็บ/บันทึกทะเบียนผลการศึกษา										
45.4 การปฐมนิเทศนิสิต										
45.5 การทบทวนปฏิทินการศึกษา										
45.6 การทดสอบ/รายงานผลคะแนน ของนิสิต										
45.7 การพัฒนาระบบเทียบโอนหน่วย- กิต ข้ามสาขาวิชา/คณะ/สถาบัน										
45.8 การจัดการอาคารเรียน/ห้องเรียน ซ่อมแซม/แสวงหา/บำรุงรักษา										
45.9 การพัฒนากลไกการรับนิสิต เช่น ในรูปแบบโครงการ										

ลักษณะงานบริหารที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21	การจัดระดับของงานบริหาร					การจัดประเภทของงานบริหาร				
	ระดับนโยบาย	ระดับปฏิบัติการ				งานทั่วไป	งานวิชาการ	งานบุคคล	งานการเงิน/งบประมาณ	งานกิจการนิสิต
		งานปฏิบัติ การทั่วไป	งานวางแผน	งานวิจัย	งานประเมินผล					
46. การจัดสวัสดิการนิสิต 46.1 การให้ความช่วยเหลือทางการเงิน 46.2 การบริการหอนอน/อาหาร/ ร้านค้า/ลานจอดรถ 46.3 การให้คำปรึกษาแนะนำที่ไม่ใช่ วิชาการ 46.4 การบริการสุขภาพอนามัย/ ความปลอดภัย/ความอารักขา 46.5 การบริการเกี่ยวกับวินัย/ความ ประพฤตินิสิต/วิเคราะห์ข้อโต้แย้ง 46.6 การบริการวางตัวบุคคล 46.7 การให้สวัสดิการในมหาวิทยาลัย										×

ลักษณะงานบริหารที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21	การจัดระดับของงานบริหาร					การจัดประเภทของงานบริหาร				
	ระดับนโยบาย	ระดับปฏิบัติการ				งานทั่วไป	งานวิชาการ	งานบุคคล	งานการเงิน/งบประมาณ	งานกิจการนิสิต
		งานปฏิบัติการทั่วไป	งานวางแผน	งานวิจัย	งานประเมินผล					
47. การพัฒนานิสิต 47.1 งานกิจกรรมนิสิตและองค์การนิสิต 47.2 งานศูนย์ให้คำปรึกษาและแนะนำ 47.3 งานศูนย์พัฒนาอาชีพ 47.4 งานศูนย์พัฒนานิสิต										
48. การสร้างบรรยากาศทางวัฒนธรรม 48.1 การพัฒนาและสร้างสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ 48.2 การดูแลความเป็นอยู่ของนิสิต										
49. การจัดการ โรงพิมพ์										
50. การจัดการเรื่องกีฬา										

ส่วนที่ 3 การพิจารณาความเป็นไปได้ถึงลักษณะงานบริหารที่จะเกิดขึ้น ในศตวรรษที่ 21
 คำชี้แจง จากภาพแนวโน้มการบริหารงานในสถาบันอุดมศึกษา ในศตวรรษที่ 21 ที่แนบมานี้
 และจากวิสัยทัศน์ของท่านในการมองลักษณะงานบริหารที่จะเกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21
 ในส่วนที่ 1) นั้น ขอให้ท่านได้โปรดพิจารณาถึงความเป็นไปได้ที่ลักษณะงานบริหาร
 จะเกิดขึ้น ในศตวรรษที่ 21

- () มีความเป็นไปได้ทุกข้อ
- () ยังไม่มีความเหมาะสม/สอดคล้อง
- () ลักษณะงานบริหารที่ควรตัดออก ได้แก่ (โปรดใส่เฉพาะหัวข้อ)
- ข้อที่
- ข้อที่
- ข้อที่
- ข้อที่
- ข้อที่
- () ลักษณะงานบริหารที่ควรเพิ่ม ได้แก่
1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.

ขอขอบพระคุณ

ภาคผนวก ช.

(ตัวอย่าง) จดหมายและหนังสือราชการต่างๆ

ที่ ทม 0309/6341

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

15 มิถุนายน 2538

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน

เนื่องด้วย นางฟ้ามู่ย เรื่องเลิศจนุญ นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาอุดมศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาแนวโน้มการบริหารในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในศตวรรษที่ 21" โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร. พรชูลี อาชวอำรุง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่นิสิตสร้างขึ้นดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ กงสุวรรณ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

งานมาตรฐานการศึกษา

โทร.2183530

ที่ ทม 0309/8645

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

24 สิงหาคม 2538

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน

เนื่องด้วย นางฟ้าม่วย เรืองเลิศบุญ นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาอุดมศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาแนวโน้มการบริหารในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในศตวรรษที่ 21" โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.พรชูลี อาชวอำรุง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยการแจกแบบสอบถามแก่ท่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดตอบแบบสอบถามดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ ฤงสุวรรณ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

งานมาตรฐานการศึกษา

โทร.2183530

ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กรกฎาคม 2538

เรื่อง โปรดให้วิสัยทัศน์ของท่านในการมองภาพแนวโน้มการบริหารงานในสถาบันอุดมศึกษา
ในศตวรรษที่ 21

เรียน

ด้วยดิฉัน นางฟ้าม่วย เรื่องเลิศบุญ นิสิตชั้นปริญญาโท สาขาอุดมศึกษา ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาแนวโน้มการบริหารในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งผลของการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อสถาบันอุดมศึกษาโดยตรงอย่างมากที่สุด

ในฐานะที่ท่านเป็นผู้บริหารระดับสมองของชาติ ข้อคิดเห็นและวิสัยทัศน์ของท่านจะมี ส่วนช่วยให้ผลของการวิจัยครั้งนี้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการปฏิรูประบบ การบริหารในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เพื่อก้าวไปสู่อนาคตแห่งศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีทิศทาง

ผู้วิจัยได้เล็งเห็นความสำคัญตรงจุดนี้ จึงขอความร่วมมือจากท่านผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหลาย ได้โปรดให้วิสัยทัศน์ของท่านในการมองภาพแนวโน้มในศตวรรษที่ 21 ในเรื่องการบริหารงานใน สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ตามแบบสอบถามที่แนบมานี้ และได้โปรดส่ง กลับคืนตามซองชื่อที่อยู่ ภายในวันที่ สิงหาคม 2538 จะเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางฟ้าม่วย เรื่องเลิศบุญ)
นิสิตมหาบัณฑิตสาขาอุดมศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตุลาคม 2538

เรื่อง คอบขอบคุณ

เรียน

ตามที่ท่านได้ให้ความกรุณาและสละเวลาของท่านในการตอบแบบสอบถามการวิจัยในการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาแนวโน้มการบริหารในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในศตวรรษที่ 21 นั้น บัดนี้ดิฉันได้นำข้อมูลเชิงวิสัยทัศน์และข้อคิดเห็นจากท่านไปดำเนินการวิจัยต่อไปแล้ว

ดิฉันรู้สึกซาบซึ้งในน้ำใจและความกรุณาของท่านอย่างมาก และนับว่าข้อมูลที่ได้รับจากท่านมีประโยชน์ต่อการวิจัยอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อท่านบ้างในอนาคต

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและขอบพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

(นางฟ้ามู่ เรื่องเลิศจนุญ)

นิสิตมหาบัณฑิตสาขาอุดมศึกษา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข.

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการตอบแบบสอบถามการวิจัย

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

มีรายชื่อเรียงลำดับตามตัวอักษร ดังนี้

1. นายณรงค์ เพ็ชรเกิดสุข
ที่ปรึกษาด้านกิจการสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
อดีตผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและพัฒนาระบบบริหาร
สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นงลักษณ์ วิรัชชัย
อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. นายวิชัย คำวิเศษ
คลังจังหวัดสุพรรณบุรี
กระทรวงการคลัง
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุชาติ ตันธนะเดชา
อาจารย์ประจำภาควิชาอุดมศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. พลเรือโท สำราญ อำสำอังก์
สมาชิกวุฒิสภา
ผู้บัญชาการกองเรือยุทธการที่ 3
กองทัพเรือ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการตอบแบบสอบถามการวิจัย

ผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มนี้ เป็นกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 24 คน ในการตอบแบบสอบถามการวิจัย เพื่อให้วิสัยทัศน์ และพิจารณาความเป็นไปได้ในการจัดระดับและประเภทลักษณะงานบริหารที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 พร้อมทั้งการกำหนดตัวผู้บริหารที่ต้องเป็นผู้ตัดสินใจในงานบริหารแต่ละระดับและประเภท โดยมีรายชื่อเรียงลำดับตามตัวอักษร ดังต่อไปนี้ (ตำแหน่งขณะที่เก็บรวบรวมข้อมูล)

1. ศาสตราจารย์ ดร. เกษม วัฒนชัย
ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย
สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย
2. ศาสตราจารย์ ดร. กนก วงษ์ตระหง่าน
รองปลัดทบวงมหาวิทยาลัย
สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย
3. รองศาสตราจารย์ กมล การกุศล
รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร
มหาวิทยาลัยนเรศวร
4. รองศาสตราจารย์ ดร. คุณหญิงจินตนา ดันติเวชกุล
รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการและวิเทศสัมพันธ์
อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาตะวันตก คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
5. รองศาสตราจารย์ ดร. จีระเดช อุ่สวัสดิ์
คณบดีคณะบริหารธุรกิจ
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
6. อาจารย์เฉลิมเผ่า อจละนันท์
ผู้อำนวยการกองแผนงาน
สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยรามคำแหง

7. อาจารย์ณรงค์ เพ็ชรเกิดสุข
ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและพัฒนาระบบบริหาร
สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย
8. รองศาสตราจารย์ ทศนีช้ ทานตวณิซ
คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา
9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นฤมล กาญจนทัต
รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
10. รองศาสตราจารย์ นิโบล นิมกัังรัตน์
ผู้อำนวยการสำนักบริการการศึกษา
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
11. รองศาสตราจารย์ ดร.ประกอบ คุณารักษ์
หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
12. รองศาสตราจารย์ ดร. ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์
คณบดีคณะครุศาสตร์และอุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเจ้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง
13. ศาสตราจารย์ ดร. พจน์ สะเพียรชัย
อธิการบดี
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
14. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รุจิรา พิพิทพจนการณ์
ผู้อำนวยการศูนย์คอมพิวเตอร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร
15. รองศาสตราจารย์ วิเชียร ชิวพิมาย
รองอธิการบดีฝ่ายบุคคล
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

16. รองศาสตราจารย์ ดร. วินิจ เจียมสกุล
คณบดีคณะวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
17. รองศาสตราจารย์ ดร. วินิต ชินสุวรรณ
รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
18. ศาสตราจารย์ ดร. วรเดช จันทรศม
คณบดีคณะรัฐประศาสนศาสตร์
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
19. อาจารย์ ดร. สุกานดา ดปนีขางกูร
หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
20. ดร. สมคิด บุญเรือง
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยบูรพา
21. รองศาสตราจารย์ ดร. สมบูรณ์ ชิตพงศ์
อดีตรองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา
สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
22. อาจารย์สมพร ภูประเสริฐ
หัวหน้าสำนักงานอธิการบดี
รักษาการผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
23. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุรพล อารีย์กุล
คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

24. อาจารย์เสริมสุข ลีวत्म

ผู้อำนวยการกองกลาง

สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประวัติผู้วิจัย

นางฟ้าม่วย เรืองเลิศบุญ เกิดวันจันทร์ที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ. 2496 อยู่บ้านเลขที่ 365 ริมคลองบางขุนศรี เขตบางกอกน้อย กทม. 10700 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญา วิทยาศาสตร์บัณฑิต วิชาเอกวิจัยและวัดผลการศึกษา วิชาโทคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ในปีการศึกษา 2520 ปัจจุบันรับราชการตำแหน่งนักวิชาการศึกษา ระดับ 6 สำนักนโยบายและแผนการอุดมศึกษาและวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี

